

Izaja vsak četrti in velja
poštino vred ali v Mari-
boru s pošiljanjem na dom
za celo leto 32 Din, pol leta
18 Din, četrt leta 8 Din. Izven
Jugoslavije 64 Din. Naročnina
se pošlje na upravništvo
»Slov. Gospodarja« v Mari-
boru, Koroška cesta št. 5. —
List se dopošilja do odpo-
vedi. Naročnina se plačuje
v naprej. Tel. interurban 113.

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Uredništvo je v Mariboru,
Koroška cesta št. 5. Rokopisi
se ne vračajo. Upravništvo
sprejema naročnino, inserate
in reklamacije.
Cene inseratov po dogovoru.
Za večkratne oglase primeren
popust. Nezaprite reklamacije
so poštne proste. Čekovni
račun pošte urada Ljub-
ljana 10.603. Telefon inter-
urban 113.

40. številka.

Maribor, dne 6. oktobra 1927.

61. letnik.

Proti vojni in za razoroženje.

Septembarsko zasedanje Društva narodov v Ženevi je zopet prineslo dokaz, da se ta največja mednarodna in med državna organizacija resno trudi, da odpravi s sveta nevarnost vojne ter da hkrati pospeši zmanjšanje oboroženosti v Evropi in sploh na svetu. V tem pravcu je Društvo narodov po dolgotrajnih, deloma jako ostrih in mučnih razpravah sprejelo dva sklepa.

Pomenljiva sklepa Društva narodov.

Prvi sklep ima za podlago od poljskega zastopnika predloženo resolucijo proti napadalni vojni. Društvo narodov je 24. septembra soglasno sprejelo ta-le sklep: »Zbor Društva narodov je preinjen s trdno voljo, da zagotovi ohranitev splošnega miru. Ugotavlja, da napadalna vojna nikdar ne sme služiti kot sredstvo za ureditev sporov med narodi, marveč da je mednarodni zločin. Izjavlja: 1. vsaka napadalna vojna je in ostane prepovedana; 2. treba je uporabiti vsa mirovna sredstva za ureditev sporov, ki bi se mogli pojaviti med državami, in sicer kakršnikoli bi ti spori bili. Zbor izjavlja, da so vsi člani Društva narodov obvezani, da se ravna po teh dveh načelih.«

Drugi sklep pa se tiče vprašanja varnosti in razorožitve. V tem vprašanju zavzemajo velesile razno stališče. Anglija noče nič slišati o splošnih garancijskih (jamstvenih) obveznostih takozvanega ženevskega protokola iz leta 1924, s katerim bi se vse države obvezale z vso oboroženo močjo nastopiti proti napadalcem ter tako preprečiti vojno. Francija zahteva čim večje garancijske obveznosti, ki bodo zajamčevale popolno varnost poedinah narodov in držav. Nemčija pa zahteva, da se mora razorožitev pospešiti in čim prej izvršiti v vseh državah.

Tretja komisija Društva narodov je dolgo razpravljala o tem trojnem stališču velesil ter je naposled zboru narodov predložila to resolucijo, ki je bila enoglasno sprejeta: »I. Zborovanje priporoča razširjenje razsodiščnega po stopanja potom posebnih ali splošnih pogodb med državami, bodisi da so članice Društva narodov, bodisi da niso, in sicer v to svrhu, da se med državami pojači medsebojno zaupanje, ki je za uspeh razorožitvene konference neizogibno potrebno. 2. Zborovanje prosi svet Društva narodov, da vpliva na pripravljavalno razorožitveno komisijo, naj pospeši pripravljala dela, da bo svet Društva narodov čim najprej mogel sklicati konferenco za omejitev in zmanjšanje oboroženja.«

Velevažna zadeva.

Da je zadeva, za katero gre, velevažna, ni treba pose-

bej povdarjati. Kakšno zlo je vojna, to je izkusilo človeštvo v času od leta 1914 do leta 1918 in to še sedaj čuti ter še bo dolgo čutilo na težkih naslednjih svetovne vojne. Zato dandanes menda ni državnika, ki bi ne delal za mir, marveč za vojno,

In vendar je še tak državnik in to je Mussolini. Mesca maja letošnjega leta je Mussolini imel govor, v katerem je opomnil Italijane, naj pomnožijo število porodov. »Ako hoče Italija«, tako je rekel Mussolini, »kaj veljati na svetu, mora v drugo polovico tega stoletja stopiti s prebivalstvom nič manj ko 60 milijonov ljudi. Mi moramo biti v takem položaju, da moremo vsak hip mobilizirati vsaj 5 milijonov ljudi ter da razpolagamo s potrebnim vojnim orodjem za to, da vodimo še večjo vojno.« Mussolini pričakuje tako vojno v dobi med l. 1935 in 1940 ter za tako »še večjo« vojno svoje Italijane pripravlja. Dokler komandira še kje na svetu, zlasti v Evropi tak diktator, kakoršen je Mussolini, je vsak napor Društva narodov za ohranitev miru in vsak sklep tega društva zoper napadalno vojno in za omejitev oboroženosti zaman. Čim prej izginejo ljudje kakor Mussolini s političnega ospredja, tem bolje za stanje miru v Evropi. Ti ljudje s svojim brezobzirnim gaženjem vsake pravice, z nasilnim zatiranjem drugih narodnosti in z neprestanim vojnim hujskanjem rušijo medsebojno zaupanje med državami. Brez tega zaupanja pa ni upati na uspeh razorožitvene konference, tako je izjavilo v navedenem sklepu Društvo narodov, in mi dostajamo: brez tega zaupanja tudi ni upati na onemogočitev vsake vojne.

Dočim Mussolini povdarja potrebo pomnožiti število italijanskih vojakov, da jih bo najmanj 5 milijonov, ter vsled tega tudi povečati število in kakovost italijanskega orožja in vojnega orodja, priporoča Društvo narodov omejitev in zmanjšanje oboroženosti. Kako primerno in potrebnost no je to priporočilo, dokazuje dejstvo, da države danes izdajajo za oboroženje več kakor 15 milijard zlatih mark, od kojih pride na Evropo več kot 9 milijard zlatih mark. Kakor je izračunila gospodarska komisija Društva narodov, je to prilično tista svota, ki se je za oboroževanje porabila leta 1913, torej v času, ko so vojne priprave bile na višini. Če torej tudi ne bi bilo bridkih izkušenj svetovne vojne, bi že sama gospodarska kriza, na kateri trpijo vse evropske države, bila dovolj velik razlog, da se vprašanje o omejitvi in zmanjšanju oboroženosti v poedinah državah čim prej reši v korist držav in v blagor človeštva, ki je željno miru.

cvet, kakor mi, ko priključimo iz dna preiskovalnih cevč neznano formulo . . .

— Seveda, — se je veselo smejal Overton, — saj tudi zemlja ni nič drugega ko velikanska preiskovalna cev, v kateri se odigrajo isti velikanski učinki, ki jih v pomanjšani obliki opazujemo v opazovalni cevi . . .

— Tako je, — je uslužno prikal Japonec. — Kako daleč ste prišli s poizkusi?

Overtonov obraz se je zmračil.

— Na začetku začetka sem še. Razteznost plinov . . . Neumna resnica. Ali se mi posreči uresničiti, da bi se plini v valoviti črti širili naprej. Tako, kakor jaz hočem . . .

— Nemogoče.

— Le ene misli je treba, vzplamtečega bliska in sem na pragu skrivnosti. Samo ene misli in čutim, da zrušim eno velikansko zakonitost sveta — življenja. Plini, ki se bodo dali voditi! Ko se nevidna plinska molekula ne bode mogla ločiti druga od druge, ker jih bo moja volja skupaj držala. Kaj rečete k temu, Mutsuhito Dsain?

Japonec se je nasmehnil.

— In zakaj hočete vkovati v verige plinska telesa? — je vprašal potem resno. — Naravi ni mogoče delati sile. Zakaj hočete zrušiti nauk o razteznosti plinov? Kak znanstven pomen ima to?

Pogledala sta se.

— Za človeško bodočnost delam — je z visokega, odgovoril Overton.

— Jaz tudi.

— Toda tudi drugi smotri mi migljajo pred očmi . . .

Japonec se je naslonil na mizo.

— Vojska? — je vprašal tiho.

— To, — je priklimal Overton.

Mutsuhito Dsainovo oko je vzplamtelo. Punčica se je raztegnila, potem zopet skrčila in izraz je otopel, le samo na zbočenih ustih je zaigral neki fini, zaničljiv smehljaj.

— Vojska je mati bolesi in muk, mir pa . . .

— . . . priprava za drugo vojsko, — ga je prekinil Amerikanec. Zvezda Združenih držav se dviga in . . .

— Japonski se smeje bodočnost, — je mirno pripomnil Mutsuhito Dsain.

»Kmetski list« sramoti slovenskega kmeta.

»Kmetskemu listu« se prav dobro pozna Radičeva hrvaška vzgoja. Poslušen in dovzeten njegov učenec je. Navzel se je njegovih manir. Najznačilnejša poteza Radiča kot politika je hujskanje in zabavljanje. Zabavljanje proti pokvarjeni gospodi je prva in glavna točka njegovega programa.

Pokvarjene gospode mu ni dovolj.

»Kmetski list« bi se izneveril Radičevemu seljaškemu programu, ako bi pozabil na njegovo poglavitno točko: na zabavljanje in psovanje. Zabavljanje proti pokvarjeni gospodi je v »Kmetskem listu« na dnevnem redu. Kaj bi nepokvarjeni Albin Prepeluh, nepokvarjeni Ivan Pucelj in drugi nepokvarjeni bratci v Radiču počeli brez tega?

»Kmetskemu listu« pa ni dovolj zabavljanje proti pokvarjeni gospodi. Po zgledu svojega velikega vzornika Radiča, ki Slovence kaj rad psuje s »skranjskimi magarci« in ki našemu ljudstvu očita, da je skrivljenih hrbtov in suženjskega duha, se ta list, ki se imenuje glasilo Slovenske kmetijske stranke, s psovki zaganja proti samemu kmetskemu ljudstvu.

Pogrdne besede proti slovenskemu kmetu.

V svoji številki od dne 28. septembra t. l. piše ta list doslovno takole: »Večina slovenskih kmetov, ki je volila SLS, se seveda za politične skoke dr. Korošca ne bo zmečila. Tem nesrečnejšem je vseeno, ali hodi dr. Korošec svojo pot, ali se veže z Bogom ali pa z vragom. Za nje je glavno, da jih na onem svetu ne bo »hudič« na raznju cvrl. To pa se da preprečiti le, če glasujejo pri vsakih volitvah za SLS. S tem glasovanjem so jim odpušteni vsi grehi. Čudno, zakaj ti ljudje potem še hodijo k spovedi.«

In na drugem mestu v isti številki piše: »Dober znak pa je, da je vendarle še 15.000 kmetov v Sloveniji (ki so oddali pri volitvah svoje glasove za takozvano kmetsko stranko), ki znajo brati in misliti. Naloga teh je, da nauče brati in misliti tudi svoje zaslepljene tovariše.«

Sramotenje Cerkev in kmeta.

Iz besed »Kmetskega lista«, ki smo jih doslovno navedli, gleda vse globoko preziranje slovenskega kmeta od strani samostojnih kmetijcev, sedanjih Radičevcev. To preziranje nas ne sme začuditi, saj so kolovodje kmetijske stranke po svojem mišljenju liberalci ali socialni demokrati, v teh dveh strankah pa je oholo preziranje kmeta udomačeno. Za gospode okoli »Kmetskega lista« je slovenski kmet tako zarukan in zabiti in takšen moralni slabič, da vse njegovo življenje, zasebno in javno, vse njegovo delovanje in nehanje prevladuje strah pred vragom: »Samo da me na onem svetu ne bo hudič na raznju cvrl: to je po »Kmetskem listu« njegovo poglavitno geslo. Temu cvrenju na raznju ne more drugače uiti, kakor da pri volitvah glasuje za SLS.

Štefan Lazar:

TITANA.

Roman.

Iz madžarščine prevedel Fr. Kolenc.

I.

Oči, ki so ličile mandeljnu, je uprl v opazovalno cev in je z mrko pozornostjo opazoval učinek. Oči so mu bile mrzle in nepremične ko kos ledu. Sedaj se je brezbrizno premaknil in je na kos papirja zabeležil neko formulo. Potem je odložil opazovalno cev in je srepo gledal pred se. Stal je za mizo, kakor kak kip.

— Mutsuhito Dsain, o čem razmišljate? — je vprašal Overton, drugi pomočnik. — Ali se vam ni posrečilo?

— Pač, — se je stresel Japonec. — Le na to sem mislil, kako vse cvete sedaj v moji domovini . . .

Nekak žalosten smehljaj mu je preletel brezkrvni, rumeni obraz, pogled se mu je utrnjeno izgubil v daljavi; iz tovarniških dimnikov se je po nebesnem oboku valil proti solnčnemu vzhodu umazan dim.

— V tem času mora biti tam zelo lepo, — je rekel Overton. — Toda Bog ve, mene tudi najlepša slika le za trenutek prevzame. Saj je vendar tako naravno, kar je lepo. Kaka znanstvena formula ali kaka resnična skrivnost me bolj zanima . . .

Mutsuhito Dsain je vzdihnil.

— Cvet je najčudovitejša formula in največja skrivnost kemična skrivnost, katero le oni reši, ki išče ključ rešitve v samem sebi. Jaz ljubim cvetlico. Cvet je skrivnost stvarstva. Ljubim naravo. Ker vem, da sem ključ narave jaz: misleči človek . . .

Overton se je dvignil. Eleganten posvetnjak je bil tudi v belem delavnem jopiču, ko se je počasi sprehajal po velikanski delavnici. Japonec je z mrzlim pogledom spremljal lepoličnega, širokoplečatega mladeniča; Overton je bil podoba popolnega ameriškega bogataša.

— In tudi narava ne izvrši nižjega dela, ko ustvari

Overton se je vznemiril, vendar pa se je premagoval.

— Kako mislite? — se je ozrl na tovariša.

Japonec se je nagnil nekoliko naprej in je na prsih prekrizal roke.

— Anglija je ostarela, toda svetovno gospodstvo ima še v rokah. Latinski narodi so nazadovali, slovanstvo se je izživilo, germanski militarizem je oslabil. Kdo je na vrsti? Amerika ali Japonska. Toda tudi ljudstvo Amerike spada k beli rasi in mešanica ljudstev v sebi nosi one razkrajajoče kliče, ki bi semlele velike narode na pozorišču svetovne zgodovine . . .

— In Japonska?

— Mi smo še barbari; vi tako mislite. Da, mi smo še barbari, naša kultura pa je stara. Ne kultura, kakor je vaša. Naša kultura je vzklila iz slave in sijaja preteklih vekov in je rasla v deželi Vzhajajočega solnca, čisto in zvesto. Naša kultura je rasna kultura. Naša kultura ni zunanost. Kar je na nas zunanosti, smo jo prevzeli od bele rase . . .

Overton se je omalovaževalno smejal.

— Mi nismo postali kristjani, toda potrpežljivi, ponižni, brez velikih zahtev in požrtvovalni smo, — je nadaljeval Mutsuhito Dsain. — Japonec ves srečen umrje za plemenite ideale. V duši našega ljudstva še vedno tlijo one svete, strahotno velike sile, ki so v zapadnih narodih že izumrle. Japonec je ostal zvest svojim dediščinam, je pa z velikanskimi koraki sledil zapadni civilizaciji, na mnogih črtah jo je celo prehitel. Japonec je obenem konservativen in modern. Neomahljivi temelj naše moči, naše prihodnje oblasti je npravna moč in čistost duše . . .

— Amerika je dygnila svet! — je protestiral Overton. — Mr. Mutsuhito Dsain, naši stroji so glasniki svetovne oblasti dela!

Japonec je s priznanjem priklimal.

— Da. Amerika je delala čuda. Samo da je postala tu človeška duša stroj, med tem ko je pri nas človek duša stroja . . .

Overton se je trpko smejal.

— Čudim se, da imate tako mnenje o narodu, katerega zakladi so podlaga vaše izobrazbe! — je potem pripomnil razdraženo.

Za »Kmetijski list« slovenski kmetijski narod ni narod poštenjakov in korenjakov, marveč narod plašljivcev in slabih, katoliška Cerkev pa je velika strašilnica, ki plaši svoje uboge vernike s hudičem in s cvrenjem na raznju na onem svetu. Še več! Cerkev mu je velika barantavka z grehi. »Ti daj SLS svoj glas pri volitvah, jaz ti pa odpustim grehe«: takšna je po besedah samostojno-kmetijskega glasila katoliška Cerkev.

»Kmetijski list« je s tem pisanjem zopet dokazal, da je do zadnje niti svojega bistva prešinjen z lažnjivim svobodomiselstvom in s strupenim nasprotstvom proti katoliški Cerkvi. Ljudje, ki se upajo Cerkev tako sramotiti in grditi, niso katoličani, tudi kristjani ne.

Kolovodje radičevizma med Slovenci naj bodo prepričani, da bodo to sramotenje slovenskega kmetijskega ljudstva in katoliške Cerkve pri prihodnjih volitvah drago plačali. Ne vemo, ali jih bo na onem svetu hudič na raznju cvril, in tega jim tudi ne želimo. Ne bo pa izostala kazen za njihovo predrzno zaničevanje slovenskega kmetijskega ljudstva in katoliške Cerkve. Ta kazen bo v tem, da jih bodo volitve kakor na raznju sevrle, da jih ne bo ostalo — nič več!

Volitve v trgovsko in obrtno zbornico.

Za dan 30. oktobra t. l. so razpisane volitve v trgovsko in obrtno zbornico v Ljubljani. To je stanovska zbornica za trgovce, obrtnike in tovarnarje. Do zdaj so mislili naši politični nasprotniki, da je ta zbornica kraj, kjer smejo le oni govoriti. Na prave zastopnike trgovcev in obrtnikov pa se niso ozirali. Temu je bilo krivo posebno to, ker so trgovci in obrtniki preveč zaupali demokratom in jim pustili, da so delali, kar so hoteli.

Kmet priznava, da mu je obrtnik in trgovec potreben. Obrtnik in trgovec pa tudi ve, da je njegovo blagostanje odvisno od tega, v kakšnem razmerju je s kmetom. Večinoma so obrtniki in trgovci toliko uvideli, da se res smatrajo in tudi postopajo kot prijatelji kmeta in gledajo na to, da ga ne odirajo in ne goljufajo. Zato vlada na splošno v tem oziru mir med temi stanovi. Napačnega mnenja pa so oni obrtniki in trgovci, ki mislijo, da jim je na prosto dano izkoriščati kmeta. Kjer se to godi, tam si kmetje znajo kmalu pomagati. Najbolje pa je, da tega nikjer ne bi bilo treba.

Kakor v gospodarskem oziru, tako pa hoče naš kmet, da med temi stanovi vlada tudi političen mir in soglasje. Saj tudi obrtnik in trgovec ima iste težave in iste skrbi v političnem oziru kot kmet in zato je potrebno, da se obrtniki in trgovci pridružijo kmetiskemu političnemu stališču.

SLS noče stanovskega boja kmeta zoper druge stanovce, kakor to dela radičevska in socijalistična stranka, ampak hoče medsebojno razumevanje in mirno soživljenje vseh stanov, ki so drug drugemu potrebni. Zato združuje SLS v svojem krogu največ kmetov in zastopnikov drugih stanov, posebno obrtnikov. Kljub temu pa moramo reči, da so pa nekateri trgovci in obrtniki, ki iz nam neznanih vzrokov niso še pristopili v naš krog in se družijo s tistimi, ki so nasprotniki našega kmeta in našega naroda sploh. Tem trgovcem in obrtnikom priporočamo danes: Čas je tu, da tudi vi obrnete hrbet SDS stranki, ki je največ škodovala tudi vašim gospodarskim interesom! SDS je gospodarska pijavka Slovenije in je svoje požrešno žrelo nastavila tudi na trgovce in obrtnike. Vi imate zdaj moč, da to pijavko odstavite, da vam ne bo pila še dalje gospodarske moči! Zdaj je čas, da se pokažete tudi vi, da soglašate z večino svojega naroda, da ste tudi vi vsi v krogu SLS. Ako se ne doseže preje sporazum za miren nastop, tedaj bodo volitve in tedaj bo ura, v kateri se odločite za pravo in to je za kandidatsko listo SLS. Do tedaj pa se pobrigajte, ali ste v volilnem imeniku, ker čas za popravilo traja le samo do 8. oktobra!

Na Mutsuhito Dsainovem obrazu je zaigral oni značilni Budha-smeh.

— Hvaležen sem g. profesorju Brinkley, katerega bistrornost je v nove smeri naravnala mojega blodečega duha, — se je priklonil. — In po osebni g. profesorja Brinkley sem hvaležen tudi Ameriki: imel bi jo za svojo drugo domovino, ako ne bi bil Japonec . . .

Overton je zročil levo obrv in je tako gledal tovariša. Leta sem sta delala skupaj v delavnici profesorja Brinkley in sta bila oba najznamenitejša asistenta na univerzi v San Francisku: »bela bistrornost« in »rumena bistrornost« kakor ju je imenoval profesor Brinkley, nista mogla postati prijatelja, ker sta v resnici drug drugega omalovaževala, dasi sta spoštovala in čisto občudovala velikansko duhovitost drug druga. Eden kemik, drugi fizik. Ponos znanstva. Veliki duhovi se razumejo, toda sovražijo se. Razen tega je eden bel, drugi rumen. Tudi sedaj se gledata, kakor napeto opazujeta medsebojne gibe zmagovita Amerika in prodirajoča Japonska . . .

— Vi Japonci ste zelo uslužni — se je zaničljivo smejal Overton.

— Uslužnost je za vsakega obvezna.

— Razen tega tudi zelo pridni.

— Da, Japonec je kakor kak velik ulj. Leto za letom izpusti roje in vračajoča se mladina prinaša svoj dar v deželo črešenj: nasrkano kulturo . . .

— In v resnici mislite, da Amerika zaostane v svetovnem boju obeh plemen?

Zavesa na vratih sosedne sobe se je zganila in prikazal se je smehljajoči se obraz profesorja Brinkley.

— Zopet politizirata? — je vstopil prijateljsko. — Znanstveniku pripada preiskovalna cevka, pravniku zakonik, diplomatu pa očitki zgodovine. Gospoda, kaj je novega?

Overton je skomizgnil z ramo.

— Končal sem, — je spoštljivo rekel mali Japonec.

Profesor Brinkley se je nagnil nad goste vrste formul in jih je pregledal. Na razumnem obrazu se je odražalo veliko iznenadenje. Nervozno je gladił dolgo, sivo brado, potem pa je odložil svinčnik.

Da bomo nasprotnike poznali.

»Ljudje ne smejo biti preveč pametni.«

Naši demokrati sedaj vpijejo, češ, da se šole krčijo, ko ima naše ljudstvo itak premalo izobrazbe. Pravijo, da to delamo mi, ker hočemo doseči, da ljudje ne bodo preveč pametni! Naši ljudje so pa že toliko pametni, da vedo, kje in kake šole so potrebne! Tako so demokrati napravili v okolici Ljubljane okrog 30 takih razredov, kjer je bilo po 5 učencev, samo da so svoje ljudi, Sokole in orjunaše, imeli blizu Ljubljane. Res smo napravili, da so se te šole ukinile in razredi združili, učitelji pa poslali tje, kjer je bilo kaj dela. Enako so hoteli potem tudi pri nas vse polno novih razredov vpeljati. Tudi v tem oziru se jim ni posrečilo. Dejstvo je tudi, da vedno več ljudi študira, vse hoče le v pisarne, za ostale stanove pa primanjkuje delovnih moči. Najbolj potrebna je gotovo srednja šola — gimnazija, iz katere pridejo potem duhovniki, zdravniki, sodniki, profesorji itd. Toda ravno nad te šole so se demokrati spravili, to pa posebno zavoljo tega, ker v te latinske šole pošilja kmet svoje sinove. Ko so sedaj hoteli ukiniti mariborsko gimnazijo na podlagi poročil, ki sta jih svojčas predlagala demokratska zaupnika na velikem županstvu, smo dvignili svoj protest v Beogradu, demokratski poslanec Pivko pa je protestiral v Mariboru, kjer ga nihče ni poslušal, ki ima moč, kaj izpremeniti. Oblastni odbor pa je sklenil, da za letos vzdržuje V. razred, ako bi se istinito uknil, kar pa se ne bo zgodilo. Tako mi delamo za šolstvo. Ljudje so dosti pametni, da bodo demokrate in njihovo klevetanje spoznali.

Dve fronti.

Demokrati pišejo, da sta sedaj v političnem življenju dve fronti. Na eni fronti so demokrati pa radičevci, pa ne vemo še kdo vse; na drugi strani pa radikali. Do zdaj smo mi Slovenci pod zastavo SLS tvorili tretjo fronto, zoper katero so vodili demokrati tako svoje zaveznice kot tudi radikale. Zdaj pa se je tretja fronta združila z drugo, radikalno fronto v skupen nastop proti demokratsko-radičevski fronti. Res, zdaj sta dve fronti, zato je demokrate strah in vpijejo, kak zločin smo storili, ko smo šli z radikali v vlado zoper njihovo fronto. Le naprej, do končne zmage!

»Še 100.000 kmetov je . . .«

tako vzdihuje Prepeluh, da je še tako velika množica kmetov, ki ni volila radičevcev v Sloveniji. In dalje pravi, da teh 100.000 kmetov ne zna brati in ne zna misliti. Lep poklon »kmetskega voditelja« slovenskim kmetom, ki so po svoji izobrazbi daleč poznani. Po mnenju radičevcev pa niso niti pismeni. Drugič bodo morali še Kranjci tako voliti kot smo mi Štajerci, da ne bo nobenega radičevca več, potem bomo dovolj — pismeni!

Ko pomagamo — nas psujejo!

Naš minister dr. Gosar je predlagal muno odpomoč vsem onim, ki so tpeli radi raznih ujm, in ministrski svet je sklenil na njegov predlog, da se bo ta pomoč tudi res nudila. Pravilno pa je, da se ne bode delilo denarja, ker se pri tem navadno ne postopa čisto pravilno, ampak da se bo dala ljudem prilika, da bodo dobro zaslužili, da pa se jim davčno breme olajša. Tam, kjer so nastopale povodnji, se bodo hudourniki in potoki zagradili. S tem bodo ljudje zaslužili in se bo povodenj v bodoče preprečila. In drugod, kjer nastopa suša, se bodo izpeljavali kanali od rek in potokov, se bodo gradili veliki vodovodi. Če damo danes samo denar, pa naj bode vsako leto povodenj ali suša, bomo vsako leto dajali denar in bomo vsi vedno večji reveži. Za to naše delo pa nas nasprotniki psujejo, češ, da ljudem ne pomagamo. Bolje je, če človeku pomagaš sezidati hišo, kot pa ga vzameš samo en večer pod streho!

— Živijo, sinko . . . Vi bodete vršili še velika dela! — je z velikim veseljem stresel Mutsuhito Dsainovo roko. — Prav! Prihodnji teden priredim zabavni večer. Čas je, da hčer vpeljem v družbo. Gospoda, upam, da bom imel čast . . .

II.

Imenitni vozovi in avtomobili so drveli proti palači. Gostje so se že zbirali. Pred vrata je topotal tudi Mutsuhito Dsainov enovprežni voz. Mladi japonski fizik je prevzel stopil v vežo s palmastimi zavesami in se je skromno podal med dvema vrstama priklanjajočega se služabništva v nadstropje, odkoder je mehko in fino prihajal skozi preprogasta vrata ženski smeh.

— Mr. Mutsuhito Dsain! — je javil vratar.

Sto oči se je zapičilo v njega . . . Zmeden in negotovo je stal v žarki svetlobi luči. Snežnobeke roke se bliščijo, dragi kamni iskrijo nalik pomanjšanim zvezdam, salonska obleka, uniforma, ljudje, ki jih ni nikdar videl, obrazi, ki niso taki ko njegov . . . Skromno in ponižno se je priklanjal na desno in levo; mučil se je kakor rumeni žužek na vodni gladini rdečecvetličnega potoka . . .

— Mutsuhito! — mu je prišel profesor nasproti s prijazno preprostostjo. — Ravno o vas sem govoril družbi. No, pridite, da vas predstavim . . .

In je peljal s seboj rumenega možička, da ga predstavi krasotam gornjih desetstisočev. Tu blešči ognjeno, črno oko, tam se ozira na njega hrepeneče, plavo oko in on mora stati tam v ognju radovednih, vprašujočih oči, ki izražajo priznanje ali omalovaževanje. Iz fino oblikanih ust se prikrade izzivajoč smehljaj, tihe pripombe zazenijo za njim, ko pod vodo se potapljaajoči glas zvona. Koliko ljudi! Vsak je drugačen in vsi enaki. Gibi so pretehtani in vljudni, smeh je tudi enak, morda je ista tudi bol, ki jo zakriva maska smeha . . . O, koliko bolje je v laboratoriju, kjer so mu retorte, soli in podstavki sami dobri prijatelji. Kjer lahko mirno in skrbno dela poizkuse in se mu ni treba priklanjati pred muhastimi krasoticami, neumnimi diplomati in brezdušnimi bankirji . . .

Zagledal je Overtona. Pod vznožjem odra je stal in zabaval krasno damo. Ljubo mu je bilo, da vidi razen profe-

Nasprotniki tudi sedaj delujejo.

Mnogi naši mislijo, da je zdaj po volitvah političen — mir. Res ni tako burnih shodov, ali na tihem se vendar veliko dela. Kot svojo najvažnejšo nalogo so si nasprotniki zastavili to, da razširijo svoje časopise. V tem oziru so bili nasprotniki bolj delavni kot mi! Pa za naprej tudi to ne sme biti! Tudi naši ljudje bodo gledali na to, da se naše časopise do skrajnosti razširi, nasprotno pa da — sploh izgine!

Mariborski okrajni zastop za gospodarski napredek okraja.

Mirno lahko zapišemo trditev, da mariborski okrajni zastop, kar se tiče delavnosti, prednjači vsem okrajnim zastopom na Štajerskem. To dokazuje delovni načrt, katerega si je začrtal na svoji seji dne 26. septembra. Najprvo je zboroval ožji odbor okrajnega odbora, a nato celotni (plenum) sosvet pod spretnim vodstvom načelnika-gerenta g. dr. Andreja Veble.

Glavna točka razprav odbora in plenuma je bila: bodoči okrajni proračun. Pri tem se je oziralo na dve glavni potrebi okraja. In to sta: zboljšanje obstoječih ter zgradba novih cest. Stare ceste se sedaj temeljito popravljajo, povsod se kopljejo obcestni jarki in letos se navozi toliko prodca na slabejše ceste, da bode stanje cest takoj boljše. Cestarjem se je letos zboljšala plača, a zahteva se od njih brezpogojno, da so neprestano na cesti in vršijo svoje delo zares vzorno.

Za bodoče leto so predvidena sledeča muna potrebna dela: nadaljevanje ceste pri Sv. Petru, iz Bresternice do Sv. Križa, preložitev Rajzmanovega klanca pri Jarenini, sprememba občinske ceste iz Dogoš v Rogozo v okrajno cesto ter prevzetje občinske ceste pod Pohorjem iz Limbuša preko Peker, Radvanja in Razvanja do Hoč. Pri teh delih morajo prizadete občine prispevati eno tretjino, a ostalo okrajni zastop. Občina Gornji Jakobski dol je zaprosila, da bi prevzel okraj oni del ceste v smeri proti Polički vasi, katerega je dala občina z ljudskim delom tlakati in nasuti s prodcem.

Okrajni zastop je sklenil, da bo tudi v bodoče s polno paro deloval na to, da se dvigne naša živinoreja. Osobito skrb za dobre plemenjake-bike in merjasce bo vodila naš okrajni zastop pri sestavljanju novega proračuna. Pri nakupu bikov dobijo posestniki eno tretjino nakupne cene povrnjene od okrajnega zastopa. Šest občin, oziroma živinorejcev pa dobi kot nagrado za vzorno oskrbovanje po enega bika brezplačno. Te bike bo nakupila te dni komisija, ki je poslana od okrajnega zastopa in oblasti v Avstrijo. Tudi za konjerejo in druge gospodarske panoge žrtvuje okrajni zastop lepe svote. Predvidene so tudi podpore za tečaje in za mlade ljudi, ki se posvetijo kmetijstvu in njega pravi napredek.

Pridne viničarje, ki že več kot 25 let služijo pri enem in istem gospodarju, bo okrajni zastop letošnje jesen posebej nagradil. Okoli 50 viničarjev in poslov je že zaprosilo za te nagrade.

Okrajni zastop je postal v zadnjem času tudi dedič po stari Avstriji. V občini Gradišče pri Sv. Duhu na Ostrem vrhu je imel okraj Arvež veliko posestvo, določeno za vzorni pašnik. Po mirovni pogodbi in novi meji na severu je veliki del tega posestva pripadel naši državi. Lastninska pravica tega posestva preide na naš okrajni zastop. Posestvo meri 343 ha, po večini so to sečni gozdovi, njive in travniki. Posestvo predstavlja lepo vrednost. Tu se bo dal napraviti vzoren planinski pašnik in vzrejališče za plemen ske bike. Okrajni zastop je že prevzel upravo tega posestva. Izreklo se je priznanje g. Gradišniku, posestniku pri Sv. Duhu, ki je opozoril naše oblasti na to posestvo in je

sorja Brinkley še enega znanca. Profesor ga je sedaj prijel za roko in ga peljal proti odru.

— No, hodite, dragi prijatelj, da vas predstavim svoji hčerki . . . Alice!

Dekle se je pozorno ozrlo v očeta.

— Predstavim ti Mr. Mutsuhito Dsaina, dragega mi učenca in sotrudnika . . . On je moja desna roka!

Dekle je za trenutek iznenadeno pogledalo rumenega možička, potem pa se je ljubko priklonila in mu podala roko . . .

— Drago mi je, da vas lahko spoznam. Oče je govoril o vas mnogo lepega . . .

Mutsuhito Dsain se je priklonil, pozdravil je tudi Overtona, toda niti besedice ni spravil na usta; nekako začaran je nemo zrl v očarljive dekletove oči. Kaka zvezda! Kaka črna zvezda! Globlja od neskončnosti, v kateri odpove celo žarek teleskopa . . . Profesor Brinkley se je nekaj časa radoval učenčevi zmedenosti, potem pa ga je ljubeznivo objel, tako se je smejal hčeri v oči.

— Mutsuhito Dsain in Overton sta mi zelo blizu; rad bi, da bi ju imela za prijatelja. Zlasti ti priporočam Mr. Mutsuhito Dsaina, ker je otrok tujega naroda in mu bo pozornost dvakrat ljuba . . .

Ljubki, stari znanstvenik je odhitel, da sprejme došle goste. Iz ozadja se je prikazala sivolasa starka in se je postavila k Alici kot gardedama.

Tetka Bettsy — se je smejala Alice in je predstavila gospoda.

Tetka je prijazno pogledovala malega Japonca.

— Gospod Brinkley vas je z izredno pohvalo poveljeval — se je smejala na njega skozi kukalo. — Kako dolgo ste že v Ameriki?

— Šest let — je rekel Mutsuhito Dsain z neoporečno vlnudnostjo in je vzdihujoč ponovil: — Šest let že . . .

Zdelo se mu je, da je našel v ljubi tetki oporo.

— Ali od tistega časa niste bili v domovini?

— Pač. Pred dvema letoma. Ko mi je mati umrla.

— Uboga Alice je tudi sirota — je kimala starka. — Zgodaj je osirotela, jaz sem jo vzgajala . . .

(Dalje prihodnjič.)

preprečil, da Nemci miso na tihotapski način posekali lepega lesa.

Da se bodo mogle v bodoče okrajne ceste tam, kjer jih težka vozila, osobito avtomobili, bolje vzdrževati, je okrajni zastop soglasno sklenil, da se naloži posebni davek lastnikom teh vozil. Ta davek bo nesel letos okraju nad 46 tisoč Din. Večina prizadetih lastnikov avtomobilov se je že izjavila, da bo plačevala ta davek, ki je gotovo pravičen.

Prvikrat sta seji prisostvovala nova člana gg. Alojzij Schicker, posestnik od Sv. Marjete, in Karl Stržina, župan na Pobrežju. Predsednik je nova člana posebej pozdravil.

Delo pri mariborskem okrajnem zastopu se vrši lepo mirno in vsi sklepi so soglasni. V pravem naprednem gospodarskem delu se tu najdemo v lepi slogi pristaši vseh strank. Vodstvo okraja pa imajo vendarle vodilni pristaši Slovenske ljudske stranke. S svojimi smotrenim in nesebičnim delom pokažejo naši možje, da razumejo delati za pravi napredek okraja.

Državna politika.

V NAŠI DRŽAVI.

Poslanci v Beogradu. Ker je za dne 5. oktobra oila sklicana seja narodne skupščine, so poslanci vseh strank že nekaj dni prej prišli v Beograd. Naši poslanci so imeli v torek svojo sejo, na kateri so sklenili, da kar najtesneje deluje naš klub z radikalnim klubom. Sklepalo se je posebno še o načinu tega sodelovanja.

Overovljenje mandatov. Prve delo v Beogradu bo sedaj, da se overovijo mandati poslancev, ali so res pravi prišli in če so bili pravilno izvoljeni. Poseben odsek preizkuje o tem vse podatke in tudi pritožbe. Tako bo prišel tu v ponovno razpravo ljubljanski mandat, k so si ga demokratje priglajali. V tem odseku bo predsedoval radikal Milan Srškič. Nato se o mandatih glasuje v skupščini. Tu so hoteli Pribečević in njegovi kompanjoni delati vladi zgago s tem, da bi Davidovičevce pritegnili v glasovanje zoper vladine poslance. A to početje se jim je v celoti ponesrečilo.

Predsedstvo narodne skupščine. Tudi v predsedstvu narodne skupščine bo seveda imela vladina večina vsa mesta. Za predsednika je kandidiral Ninko Perić.

Predpriprave za proračun. Eno najvažnejših del državne politike je pač sestava proračuna. Da se to more zgoditi v pravem redu, so posamezna ministrstva že v glavnem sestavila osnutke novega proračuna. Glavna misel, ki je vodila vse ministre, je bila: Zmanjšati je treba bremena kmetu, ki previsokih davkov ne more več prenašati. Zato se bo proračun zopet znižal za 1 milijardo dinarjev. Druga misel je bila ta, da se mora dati sicer vsem, ki so v državni službi, primerna plača, da pa se mora štediti in ne nastavljanje več ljudi kot je potrebno. V vsej Evropi ima naša država največ državnih nastavljenec. Tretje načelo je v tem, da se bodo vsa državna podjetja postavila na strogo trgovsko stališče in če to ne bo šlo drugače, se bodo oddala zasebnim ljudem ali družbam v najem. Tako je že oddala država veleposlovstvo Belje raznim posesnikom in to podjetje bo neslo, dočim smo lani doplačali težke milijone. Enako nameravajo z železnico. Mimogrede bodi omenjeno, da je pri železnici tako, da se danes že skoro vsak razven kmeta že vozi za polovično ceno. Zato ni čuda, da je izguba. Zelo važno je pa tudi to načelo, da se bodo velika javna dela kot naprava železnic, cest in druge take stvari postavile v izreden proračun, ki se bo izvršil z velikim posojilom, ne pa kot do zdaj, da so te stvari hoteli plačati kar v enem letu, dasi služijo potem za 10 let in še dalje. Davkoplačevalci, ko so slišali o teh načelih novega proračuna, so se zadovoljno oddahnil.

Razdelitev delokroga med državo in oblasti je eno najglavnejših zadev naših samouprav, ki ravno zaradi tega niso mogle tako uspešno delovati, ker se to razmerje ni bilo urejeno. Pretekli teden pa so bili v Beogradu vsi predsedniki oblastnih skupščin. Tudi mariborski predsednik

g. dr. Leskovar je bil v Beogradu. Ti predsedniki so storiili na svojem zborovanju posebne sklepe, ki so jih predložili vladi. Ti sklepi se tičejo predvsem tega, da se samoupravam čim večji delokrog, ki ga bodo oblastne skupščine nemoteno in z enakim vplivom kot državni organi mogle izvajati. Ker ima sedanja vlada veliko zanimanje za to, da se samouprave razvijejo, je verjetno, da se bo že v letošnji proračun umeslo vse zahteve oblastnih skupščin. Po veliki večini prevzamejo oblastne skupščine ves delokrog zdravstva, kmetijstva in javnih del. Mariborska oblastna skupščina je v tem oziru že prevzela delokrog zdravstva in deloma kmetijstva.

V DRUGIH DRŽAVAH.

Bolgarska odklanja odgovornost za makedonstvujuče. Kot smo zadnjič poročali, imamo v Macedoniji kakor malo vojsko z makedonstvujučimi, katere pa so naše čete deloma že zajele, v kolikor niso ušli v Bolgarijo. V tej zadevi se je potem vršil med našo in bolgarsko državo razgovor, v katerem Bolgarija odločno odklanja vsako odgovornost za te upornike, oziroma roparje iz drugih okrajev, ki so prišli v Macedonijo ruvat zoper Jugoslavijo.

Bolgarski kralj Boris se ženi. Zato je šel v Italijo, kjer je grška princesinja, katero hoče poročiti. Italijani so mu povsod pripravili slovesen sprejem. Kralj Boris išče potom svoje poroke najtesnejše zveze z ostalimi vladarskimi rodbinami na Balkanu in upa, da se bo tudi tem potom veliko pripomoglo, da se uresniči zahteva: Balkan balkanskim narodom!

Blamirana Madžarska. Madžari so se predrznili sprožiti v političnem svetu razpravo, da se naj popravijo njihove državne meje in naj se jim povrne svojačasno madžarsko ozemlje. Kot prvoboritelja za to so dobili nekega lorda Rothemera na Angleškem, ki je lastnik velikega lista. Ta človek je v resnici dolgo časa šaril, a angleška vlada mu ni nasedla. Tudi od italijanskih strani se je poizkusilo kaj doseči, pa se je Madžarska blamirala. Zdaj pa madžarski listi iz maščevanja in da obrnejo pozornost drugam, pišejo, kako je leta 1920 bila Francija zato, da se izpremenijo meje Madžarske in se razširijo. Toda tudi to ji nič ne pomaga. Meje so zarisane po mirovnih pogodbah, izpremeniti jih more le vojna. Te pa si Madžari ne želijo, ker bi bili od vseh strani obkoljeni.

Besni Italijani! Da ohranijo fašisti Italijo v stalni razburjenosti in napetosti, potrebujejo nasilja. Ta pa vedno bolj in bolj izvajajo nad našimi ljudmi, ki so še v Italiji. Dan za dnevom pride preko meje precej beguncev, ki so mogli odnesti le golo življenje. Najbolj žalostno pa je to, da se najdejo med Slovenci tudi izdajalske duše, ki so se prodale fašistom ter kot nekoč janičarji pomagajo Italijanom proti lastnim bratom.

Hindenburg — nemški državni predsednik — 80letnik. Znani nemški general Hindenburg je pred par leti postal predsednik zvezne nemške republike. Jasno je, da je imel in še ima mnogo političnih nasprotnikov. Toda kljub svoji starosti je znal obdržati položaj v svojih rokah. Te dni slovesno obhaja 80letnico. Ob tej priliki je dal pomisliti vse, ki so v ječi zato, ker so njega zalili.

Na Španskem še vlada močna roka. Prima di Rivero, general z eno roko, ki pa je močna dovolj, še vedno obvladuje položaj. Za 10. oktober je sklicana skupščina v glavnem mestu Madrid. Ob tej priliki so hoteli generala ubiti. Pa on je pravočasno razkril zaroto in zarotnike pozaprl.

Rusija ima še vedno notranji boj, v katerem je Trocki še tako močen, da ga ne upajo kar kratkoma odstraniti, ampak ga le počasi odžagavajo. Težkoče pa ima Rusija tudi s svojim poslanikom v Parizu, z Rakovskim, ki je skoro povzročil prelom zvez med obema državama. Bil je preveč odkrit — komunist. Zdaj bo Rusija poslala drugega poslanika v Pariz. — Z Angleško si Rusija še vedno ni dobra. To razmerje se je še poslabšalo, odkar Angleška skuša Turčijo pridobiti za svoj nastop zoper Rusijo. Vpliv Rusije v Aziji pa je naravnost velikanski. Če bodo enkrat te sto-

in stomilijonske mase boljševiske postale, bodo to za Azijo in morda tudi za Evropo krvavi dnevi!

Kaj je novega?

Poslanci so odpotovali vsi v Beograd, kjer se začnejo zasedanja narodne skupščine.

Veliki župan mariborske oblasti g. dr. Fr. Schaubach je nastopil 14dnevni dopust. G. velikega župana zastopa g. dvorni svetnik Stare.

Častiti župni uradi se vljudno naprošajo, da z obratno pošto vrnejo Martinišću v Murski Soboti vse še neprodane srečke. Odbor jih namreč nujno rabi in tudi čas žrebanja se bliža, to je: dne 13. novembra. — Odbor.

Občinske volitve v Ljubljani. Zadnje nedeljo so se vršile v Ljubljani občinske volitve. Volilnih upravičencev v celi Ljubljani je 14.546, število oddanih glasov znaša 10.432, torej se ni udeležilo volitev 4114 upravičencev, t.j. skoraj ena tretjina. Količnik znaša napram številu oddanih glasov 212. Dobili so: SLS 19, socijalisti 2, SDS 23, napredna gospodarska stranka 2, komunisti 2 in neodvisna gospodarska lista 1.

Zagreb ima zopet svojega župana. Kakor znano, so se Zagrebčani pri zadnjih občinskih volitvah otrsli Radiča, in je v mestu samem grozno pogorel. Dne 4. t. m. se je vršila v Zagrebu volitev župana. Županom je bil zopet izvoljen arhitekt Heinzl, ki pripada Hrvatskemu bloku. Heinzl je izvoljen od prevrata do danes že četrtočkrat za zagrebškega župana.

Vtopljenec v Dravi. V sredo, dne 28. m. m., je nosila močno narasla in umazana Drava skozi Maribor žensko truplo. Dosedaj še ni dognano, odkod je voda truplo prinesla, najbrže pa gre za žrtev povodnji na avstrijskem delu Koroške.

Zastrupljenje z gobami. Zadnji torek se je zastrupilo v Mariboru z uživanjem strupenih gob sedem oseb. V bolnico je bila prepeljana cela rodbina Wessiak. Oče in mati sta se zastrupila lažje, sin in hčerka pa težje. Po temeljitnem izpranju želodcev je vsem zastrupljencem odleglo in so izven nevarnosti.

Slovesna otvoritev in blagoslovitev železniškega postajališča Cirknica. V nedeljo, dne 9. t. m., bo slovesna otvoritev in blagoslovitev novega železniškega postajališča Cirknica, ki leži med postajama Št. Ilj v Slov. gor. in Pesnica. Boj za dosego te postaje je bil dolgotrajen in gre glavna zasluga za izposlovanje te ljudske zahteve Jugoslovanskemu klubu in vrlemu našemu poslancu in domačinu g. F. Žebotu.

Nedeljski lovci. Zadnje nedeljo so lovili v okolici Zrkoce pri Mariboru sami samostojni demokratje iz Maribora. Sedaj še namreč ljudje po opravljeni nedeljski službi božji nabirajo po koruzah in njivah hrano za svinje in živino, in vsak lovec bi moral dobro ločiti med zajcem, fazanom, jerebico in — človekom. Žrtev neprevidnosti nedeljskega lovca je postala v nedeljo popoldne v zrkovski okolici neko 20letno kmečko dekle. Lovec iz Maribora jo je obstrlel, da so jo morali naložiti v avtomobil in so jo prepeljali na stanovanje lovca, ki je slučajno zdravnik. Okoliško ljudstvo, ki že itak gleda neprijazno mesne lovece, ki mu pomandrajajo ajdo, repo itd., je vsled omenjenega slučaja neprevidnosti starejšega gospoda ogorčeno. Smo radovedni, ali se bo za ta slučaj zanimala sodna oblast, ker v slučaju, da bi se primerilo kaj podobnega kmetškemu človeku, bi ga oddali takoj roki pravice, da bi si ohladil preveč strastno lovsko kri.

Požari v Prekmurju. V Domanjševcih je vpepelil požar hišo in velika gospodarska poslopja posesniku in kovaču Jožefu Breskoču. Požar je zanelila zlobna roka. — V nedeljo ponoči je bil velikanski plamen razsvetil nočno temo v smeri Odranec in Malinec. Kakor se poroča, je uničil požar na Melincih dve hiši. V krajih ob Muri so sploh pogosti požari.

Naša društva.

Društvom! Skličite še tekom tega meseca sejo in sklepajte: 1. o domači knjižnici, koliko knjig je treba nakupiti; 2. o požitviti Mladiških zvez in kdaj bodi prvi sestanek mladeničev v ta namen; 3. kako razširiti naše časopise: »Naš dom« in »Slovenski Gospodar«. — Prosvet. zveza v Mariboru.

Kaj bo oživilo društveno delovanje po zimi? Dobro knjiga! Zadnji čas je izšlo več zelo dobrih knjig. Omenjamo povest »Dom«, »Dušica« v treh delih, »Zadnji Mohikanec«, »Storžek in njegovo burkasto življenje«, »Otroci solnca«, »Iz otroških ust« in druge. Vsa društva imajo seznan knjig knjigarne sv. Cirila v Mariboru. Skličite sejo, naročite knjige v naši knjigarni! Oživite društveno življenje potom društvene knjižnice!

Fantje-prostovoljci, prijavite se! Vse one fante, ki so pripravljeni, da bi stopili na čelo Mladiškim zvezam v domačem kraju, vabimo, da se nam prijavijo! Prosimo tudi naša društva, da na svoji seji sklepajo o požitviti mladeničev zvez ter nam sporočijo naslov teh fantov, da jih povabimo na tečaj, ki se bo v kratkem vršil.

Živahne agitatorje iščemo! Vvsakem kraju želimo imeti svoje agitatorje in agitatorice za naše časopise. Ker jih ne poznamo sami, naj se nam prijavijo, da čimprej stopimo z njimi v razgovor! Oni, ki so lansko leto stopili v naš krog, so bili uspešni in zahvale zelo veseli. Letos hočemo ta krog še povečati! Prijavite se na dopisnici: Uprava »Slovenskega Gospodarja« v Mariboru.

Krščanska ženska zveza za Maribor in okolico naznaja vsem članom in članicam, da ima v nedeljo, dne 9. okt. cerkveno pobožnost v cerkvi Matere milosti. Popoldan ob petih bo predavanje v dvorani Zadrugne gospodarske banke. Predavatelj č. g. prof. Pavel Živortnik. Ker je sestanek važnega pomena, zato vabi k obilni udeležbi odbor.

Januš Golec:

Prosenka kaša.

Stari Herg iz Marenberške grabe je bil poleg kmečkega poljca še lovec in dolgoletni cerkveni ključar. Na lovu

me je hotel imeti kje v bližini. Ni naju priklepala enega na drugega posebna ljubezenska vez, stari ni imel niti enega zoba več in ni mogel žvižgati. Sram ga je bilo priznati, da ne more poklicati z žvižgom svojega psička in radi tega sem opravljal jaz ta posel, ne da bi bil kedaj očital osivelemu lovcu njegov od narave zakravljeni nedostatek.

Pozno jesenskega popoldne smo imeli lovski oddih v oni globoki grabi, ki razmejuje Remšnik in Kaplo. S Hergom sva sedela vsak na svojem smrekovem štoru. Kak dober streljaj pred nama čisto v kotanji ob potoku je bil pa Strašnikov mlin. Jedla sva in pila, obema je obviselo oko na mladostno brhki ženki, ki je stopila iz umazanega mlina ter razvešala capje. Še predno je bila gotova, so se odprla vrata na kočuri in prav marogast in grbast ded je zaupil:

»Lona, marš v bajto! Kaj boš zijala te lovec!«

Prepričan sem bil, da kliče dekleta oče, ki skrbi za hčerko, ker ravno lovci so tolikokrat nagajivi ter razposajeni napram ljubkemu ženskemu spolu.

Stari Herg se je razsul v smeh in bil čisto drugega mnenja z opazko:

»Later (ded) puklasti je ljubosumen in misli, da bova kar pojužinala to mlado babnico.«

Lepa Lona je bila torej žena tega starega grbavca — to je bilo za me uganka. Tovariš mi je čital z obraza, da dvomim o istinitosti njegovega pojasnila in mi je zaupal nekaj iz preteklosti ljubosumneža:

»Ta puklasta pošast spada v zapor«, je začel lovec, »ne v to grabo in še k tako cvetoči ženi, ker je prvo enostavno zadavil. Da boste razumeli mojer obdolžitev, moram pripomniti, da se je priklatil ta later pred leti nekoč od Arveža v to grabo. Mlin je bil last Strašnikove Ajte (Agate), ker ta posestnik se piše drugače. Bable je bilo odbijajoče zunanosti, že precej visoko na klinih lestve jesenskih let in sama v bajti. No, pregovoril je babnico, da mu je zapisala življenje in mlin. Otrok seve ni bilo, pač pa je stara avša okušala skozi leta in leta razliko med samskim mirom in zakonskim brezovim oljem, s katerim jo je mazal later vsak dan. Od surovine ni mogla, ker je bil mlin njegov, je pač trpela v peklu te bajte, dokler ni prišlo po njo najhujše — nasilna smrt.

Strašnikovo Ajto so pokopali pred leti. Že koj na sedmini po pogrebu se je hvalil later, da ni bila žena prav nič bolana. Preselila se je od njega v samo večnost radi tega, ker jo je on malo preveč pobožal po krof. Ta samohvala je prišla na uho orožnikom, ki so vtaknili mlinarja pod ključ. Do porote ga je tirala roka pravice, a tam je bil pa oproščen. Na zatožni klopi se je napravil grdoaba slabomnega. Ko ga je vprašal predsednik sodnega dvora, naj pove in prizna, kako je umoril ženo, ni hotel skraja nič slišati. Ko so mu zabili predsednikovo vprašanje v uho z vpitjem, se je zakrohotal na ves glas, pljunil in se odrezal:

»Z babo sva večerjala kuhano proseno kašo. Na jedi so bili posuti ocvirki. Že pri nasipavanju ocvirkov jih je nagromadila Ajta več pred se nego pred mene. Ko sva začela zajemati z žlicama vsak od svoje strani, je bila ona takoj gotova s svojimi ocvirki ter segala še po mojih. Nič ji nisem bil nevošljiv moji zlati ženi, pojedla je skoro sama vso kašo s svojimi in zame odmerjenimi ocvirki. Ko je pospravila z mize skledo ter žlici, je sedla k meni in jaz sem jo vprašal:

»Kaj bi napravila ti, Ajta, ako bi bila ta cela graba polna ne kuhane, ampak z ocvirki posute pečene prosene kaše in bi stala midva vsak pri enem koncu te jedi vsak s svojo žlico v roki? Veste, kaj je rekla babura požrešna?«

»Najprej bi pojedla vse svoje ocvirke z vrha kaše in potem bi še nadaljevala ta posel na tvoji strani.«

Bog jej žegnaj celo grabo pečene kaše, sem si mislil, jo objel to ljubo ženo takole krog vratu, ker sem bil radeveden, če požrešnica ne poriva kaše poleg želodca še v oba krofa pod vratom. Z desnico sem jo držal objeto krog vratu, z levico sem jo samo tako na lahko gladil po vratu, Ajta pa mi je padla iz objema in je bila — hin!

»Tako je bilo gospodje«, je končal ubijalec svojo izpoved in se začel krohotati z znaki zmedenosti.

Porota ga je oprostila, ker jej je natvezal zgorajšnjo laž o božanju po krofih in sedaj je posedal mlin brez stari-kave Ajte. Ni minulo leto dni za tem, že je zvalil v to grabo in svoj mlin to res lepo in brzo Loniko. Dekle ga je poročilo radi mlina, ker later je star ter grd. Pravijo, da ravna s to drugo ženo prav lepo, ker je ljubosumen na starost. Rečem še, da so ga ljudje oprostili pred sodiščem; Bog mu bo že plačal še ob pravem času in še na tem svetu.«

Najnujnejša obrambna dela ob potoku Hudinja. Javnosti je znano, koliko škode da povzroča v celjski okolici potok Hudinja ob časih povodenj. Potok Hudinja, v katerega se stekajo vode z obsežnega ozemlja na južnem pobočju Pohorja, je od lanskega leta sem stalna grozeča nevarnost za celjsko kotlino. Celjsko okrajno glavarstvo je sklicalo zadnjo sredo, dne 28. m. m., posvetovanje zastopnikov prizadetih krogov in veleindustrijskih obratov, da bi se določil obseg najnujnejših obrambnih del ter našla potrebna finančna sredstva za kritje stroškov. Tukajšnji strokovnjaki bodo izdelali tozadevne načrte in proračune. Finančni tran bo padla predvsem na prizadete činitele same. Morali bodo nekaj žrtvovati, če hočejo obvarovati svojo lastnino neizgled. Stroški bodo predvidoma presegli 1 milijon dinarjev in jih bo treba deloma kriti s posojilom. Ker se z obrambnimi deli nikakor ne sme odlašati, se bo delo pričelo še ta mesec. K regulaciji Hudinje bo prispeval gotovo tudi oblastni odbor in naši poslanci se bodo zavzeli za izposlovanje tozadevne državne podpore.

Dva požara v celjski okolici. V noči od petka na soboto, od 30. m. m. na 1. oktobra, je udarila strela v kozolec v Levcu. V nedeljo, dne 2. t. m., je začelo goreti popoldne ob 1. uri v Kasezah pr posestniku Goršku. Zgorel je kozolec, poln krme, žita in koruze ter vse gospodarsko orodje. Vžgal se je tudi marof, ki je popolnoma zgorel. Rešiti ni bilo mogoče ničesar, ker je bilo vse poslopje mahoma v plamenu. Vsled močnega viharja so bila ogrožena še druga poslopja. Škoda je velika. Misli se splošno, da je podnetil ogenj nešči berač.

Radi poškodbe obeh nog umrl v bolnici. V petek, dne 30. m. m., se je na postaji Št. Peter v Savinjski dolini pripetila težka nesreča. Pri nakladanju lesa na vagone je po nesrečnem naključju padel hlood na nogo delavca Franca Miklavžina, doma iz Dabrteše vasi. Zlomil mu je eno nogo, drugo pa izvil. Prepeljali so ga v celjsko bolnišnico, kjer je umrl. Blag mu spomin!

Nov vozni red. Od 1. oktobra dalje je v veljavi zopet nov vozni red. Mali vozni red za vse proge v Sloveniji stane 2 Din, večji vozni red »Ekspres« pa stane 10 Din. Dobiva se v tiskarni sv. Cirila v Mariboru, Koroška cesta 5, ali Aleksandrova cesta 6.

Gospodarstvo.

Mariborska oblast dobi svoje kmetijske šole nazaj. — Kmetijski šoli v Mariboru in v Št. Juriju ob južni žel. prevzame mariborska oblast. Zahteva mariborske oblastne skupščine je bila, da se zopet upostavi dvoletna vinarska in sadjarska šola, ki je delovala leta in leta, pa je bila sedaj v naši novi državi reducirana na enoletni tečaj. To zahtevo je sporočil oblastni odbor kmetijskemu ministrstvu, ki jo je vpoštevval ter odredil z dekretom dne 26. sept. t. l., št. 40.087-II, da se zopet vpostavi dvoletna vinarska in sadjarska šola. Z velikim veseljem bodo naši kmetovalci pozdravili ta uspeh oblastne skupščine v Mariboru. S tem preide v upravo oblastnega odbora tudi celotno posestvo s stavbami, ki jih je dosedaj ministrstvo uporabljalo za srednjo kmetijsko šolo. Naši dosedajni tečajniki, ki so želeli temeljitejšo izobrazbo, katero jim more nuditi vsaj dvoletna strokovna šola, bodo sedaj imeli priliko izpopolniti svoje znanje. Tako je pa zdaj tudi zaključeno večno preobračanje teh šol v drug sistem. Oblastna skupščina pa prevzame v svojo upravo tudi kmetijsko šolo v Št. Juriju ob južni žel. Tudi tu je pozdraviti prevzem, ker vemo, da bo ta šola pod upravo oblastnega odbora vse drugače procvitala.

Mariborski oblastni odbor za povzdigo živinoreje. Mariborski oblastni odbor je določil postavke za kmetijstvo za nabavo plemenskih bikov 62.000 Din. Ti biki se bodo razdelili najbolj revnim občinam, ki same ne zmorejo nabave. Pač pa se bodo morale te občine zavezati, da bodo skrbale za čisto ohranitev pasme, ki je najbolj prikladna za dotični kraj. Nadalje je odločeno od odbora 10.000 Din za živinorejsko razstavo v Konjicah. Oblastnemu konjerej-

lovski rog je zatrobil na odhod. S Hergom sva stopala tik mimo oken bajte, Lonika ni upala kukati za odhajajočimi lovci.

Kako dobro leto za tem doživljam je nastopila zgodnja zima z visokim snegom ter pasje ostrim mrazom. Sneg je kolobaril tuleči veter noč in dan in ga znašal na v hribih smrtno nevarne zameti.

Prav pod večer takega zimskega dne je prišel po mene drvar, naj bi šel previdet Strašnikovega mlinarja. Odpravila sva se na dolgo ter nevarno pot. Ko sva se začela poglabljati od remšniške župne cerkve v prvo grabo, je padel moj vodnik neprestano. Mene so držale noge, dedec se je pri vsakem drugem koraku pobiral iz snega. Postala sva in puh iz spremljevalčevih ust mi je povedal, da se je nadrotal pred odhodom v krčmi z žganjem. Svetloval sem mu, naj koreca bolj počasi in ga vprašal, kaj manjka Strašniku in kedar mu je postalo slabo na smrt.

»Hm«, je zagodrnjal drvar, »zjutraj, ko sem šel mimo mlina, me je prosila mlinarjeva Lona, naj stopim po vas, ker je latru hudo. Po dnevu nisem imel časa, ker sem bil na šihu, sem pač opravil naročilo sedaj, ko imam fajramt.«

Tako torej! Strašniku je bilo treba zadnjega tolažila že koj zjutraj, ta možakar je prikreval po mene zvečer, ko je imel bolnik že najbrž davno mrzle pete za vedno.

Bil sem uverjen, da se mučim z gabanjem po snegu zastoj, a sem le šel, da bi mi kdo ne očital zanemarjanja stanovske dolžnosti.

Nočna pot v sneženem metežu, pri visokem snegu iz Remšnika in ono grabo proti Kapli je bila težka preizkušnja za tedaj še moja mlada kolena ter pljuča. Pijanost se je pri drvarju razvijala z naporom vedno bolj. Zgubil je v snegu zvonček in še svetilko sem otel komaj iz snega in svetil sam. Prav z zadnjimi močmi sva dosegla cilj. V mlino vse temno in vrata zapahnjena. Sem že mislil, da me je potegnil pijandura, ko je ta ježno odpahnil trhla vrata. Vstopila sva. Odložil sem na mizo zaduhle ter po dimu smrdeče kočure brlečo svetilko. Na mizi je bila lončena skleda, poleg te žlica in v skledi ostanki kuhane prosene kaše. Na v postelj zbitem odru pri peči med cunjami je ležal vzrak in globoko odprtih ust stari mlinar. Izdahnul je

skemu društvu je nakazanih 5000 Din podpore. Kot podlago teh nakazil moramo povdariti vloge in prošnje naših oblastnih poslancev, ki pazno zasledujejo, kje je treba pomoči ter poročajo o tem oblastnemu odboru.

Konzerviranje buč. Buče dajo v zanje primerni, zadosti pognojene zemlji najdebelejši sad izmed vseh pri nas gojenih rastlin. Tudi nam nudijo v jesenskem času svinjsko hrano, katero bi prav težko pogrešali: saj z njimi hranimo v jesenskih mesecih vse rejne svinje, pa tudi svinjam, namenjenim za pitanje, se s pridom pokladajo, posebno pred glavnim in tudi v začetku pitanja kot obilna hrana, da se z njo živim raztegnejo prebavila, katera lahko potem ob glavnem pitanju sprejemajo in izkoristijo več tečne hrane in se živali v čim krajšem času izpitajo. Radi obilne vode, katero vsebujejo buče, pa je njihova trpežnost le prav majhna. Le v suhih in zračnih kleteh, katerih je pa pri nas prav malo na razpolago, se vzdržijo do zime, da, celo do spomladi; sicer nam pa prav kmalu segnijo. — Dajo se pa buče prav na pripristen način konzervirati ter jih v letih, ko bogato obrodijo, ohraniti za svinjsko hrano skozi celo zimo in pomlad, ko iste najbolj primanjkuje. Postopa se pa takole: V kako staro, za drugo stvar že ne več porabno kad ali čeber se nasekajo vse že malo nagnite, manj zrele in obtočene buče na kak dem² velike kocke, tako da je kad vrhoma polna. Bučno seme se lahko pri tem izbira. V kakih 14 dneh se buče v kadi sesedejo, nakar se lahko naseka drugih in tako ponavlja, dokler kad ni polna. Buče v kadi, katera je postavljena na kakemkoli mestu pod streho, razpadejo, tvorijo se maselna, mlečna in druge kisline, ki ne dajo sicer bogzna kako prijeten duh, pač pa buče varujejo pred gnitjem. To brozgo svinje spomladi bodisi kuhano ali sirovo, pomešano še z drugo krmo ali otrobni rade žro. Postopek konzerviranja je prav priprost in ga je kmetom, ki imajo več buč, kot bi jih v jeseni s pridom porabili, priporočati. — Ivan Ašič.

Kupčija s hmeljem. Kakor poročajo iz Zataca (Češko-slovaška), se je zadnje dni minulega tedna povpraševanje po hmelju v tamošnjem okolišu zelo povečalo. Blago kupujejo domači in tuji interesi. Po cenitvi nemške sekcije Českoslovaške hmeljarske zveze sta v žateškem okolišu iz prvih rok prodani že dve tretjini vsega pridelka. Cene so na žateškem tržišču poskočile za okrog 100 šK pri 50 kg in se gibljejo za prvovrstno izbrano blago med 2250—2350 K, za dobro srednje blago med 2150—2250 šK, srednje 2050—2150, slabo 2000—2050 šK za 50 kg (67.36 do 79.14 Din za kg). Cene polagoma rastejo. — Tudi na nürnberškem tržišču se je koncem minulega tedna povečalo povpraševanje po hmelju, zlasti po prvovrstnem blagu, katerega cene so se tudi malo okrepile. Cene za 50 kg: tržni hmelj prvovrstni 220—240, srednji 150—210, hallertuški prvovrstni 250—270, srednji 160—240, zapečateni hallertuški prvovrstni 260—280, srednji 170—250 mark (40.56 do 75.71 D za kg). — V Poljski se kupčija s hmeljem prilično ugodno razvija. V lublinskem okolišu znaša cena 46 dolarjev za 50 kg (52.20 Din za kg). Letošnji hmeljski pridelek v Poljski, ki je bil prvotno ocenjen na 55.000 starih centov, znaša po najnovejši ocenitvi le 50.000 starih centov. — Na banatskem hmejskem tržišču se držijo cene, kakor poročajo iz Melencev, čvrsto na 60 Din za 1 kg. — Ugodnejše je razpoloženje tudi v Savinjski dolini. Sicer pa je položaj neizpremenjen. Značilno je dejstvo, da so mestoma cene hmelju v Vojvodini malo višje kakor v Savinjski dolini, dasi se pridelava v Savinjski dolini najbolj hmelj v naši državi in ima Savinjska dolina tudi ugodnejše prometne zveze z inozemstvom. Novi izvensavinjski hmeljarji, neizkušeni in neizvežbani v hmeljski kupčiji, so s svojim vsiljivim ponujanjem hmelja povzročili letos ogromno škodo Savinjsčanom. Savinjsčani menda sedaj vidijo, kako slabo se jim obnese prodaja sadeža izven doline. Kakor nam poročajo, so se zadnje dni izvensavinjski hmeljarji že malo ugnali in več ne tišijo kupcem blaga po vsaki ceni. Savinjska dolina mora v lastnem interesu gledati na to, da se hmeljarska zavest vzbudi tudi v izvensavinjskih hmeljarjih.

že gotovo zjutraj, ker je bil trd kot kozji rog. Žive duše ni bilo v bajti razun naju, ki sva se tresla od utrujenosti za — mrliča!

Na takojšen povratek ni bilo niti misliti, ker bi bil obtičal v snegu. Sedla sva oba za peč, na mizi medlo brleča svetilka, na odru v kotu zevajočih ust in grozno spačenega obraza mrlič, ki je odromal iz te grabe na drugi svet brez zaželenih tolažil sv. vere . . .

Nekaj časa me je potresaval strah pri pogledu na zapuščeno bajto ter osamljenega mrtveca. Močnejša od pretresljajev groze je bila zahteva telesa po odpočitku. Drvar se je spustil prvi v smrčanje, za njim sem pozabil še jaz v trdnem spanju na žalostno preminulega Strašnika.

Ob prvem svitu naju je zbudila Lonika, ki se je vrnila z vrha v mlin. Priznala je, da jo je bilo samo strah pred mrličem in radi tega ga je pustila že predpoldne koj po smrti samega.

Ker sem bil poučen o delu preteklosti rajnega, me je zanimal njen konec in tega mi je razvozljala še tedaj ljubka Lona takole:

»Mlinar je phal pred dobrim mesecem na navaden mliniski kamen proso v kašo. Ker se ni vrtel kamen dovolj naglo, je šel pogledat prav v tik. Ko je bil čisto pri sukajočem se kamnu, se je ta razletel, ker je že bil preobrahljen, in en kos je zadel mlinarja v vrat. Od tega časa ni mogel ne prav govoriti in ne jesti. Danes zjutraj si je tako zaželel kuhane prosene kaše z ovriki. Samo enkrat je zajel, se začel daviti ter premetavati tako dolgo po odru, da je bilo po njem. Je še bil topel, ko je šel mimo po grani Prečkov Punkrac in sem ga prosila, da bi stopil do Vas, ker tedaj je še bil za sv. olje . . . Sedaj je sevo vse fertik . . .

Stari Herg je imel pred dobrim letom prav, ko je pre-rokoval Strašniku obračun na drugem svetu. Radi prosene kaše je pognal ženo v naročje večnosti in ena sama žlica prosene kaše je natirala tudi njega kot maščevanje za zadržano Ajto.

Ko so prinesli pogrebci krsto s Strašnikom na miron dvorik Sv. Juriju na Remšnik, je primizikal tudi nadušljivi stari Herg k fari in mi pošepnil:

»Božji mlini meljejo počasi, a sigurno. Mlinar Ajto radi prosene kaše; božja roka njega z eno žlico prosene kaše!

Mariborski trg dne 1. oktobra 1927. Slaninarjev je bilo 32, kmečkih s krompiri in drugo zelenjavo naloženih vozov je bilo 40, s sadjem naloženih pa 6. Trg je bil dobro založen, pa tudi dobro obiskan. Cene so se v splošnem malo spremenile, pač pa so se cene krompirju in zelenjavi znatno znižale. Tako se je prodajalo goveje meso po 10 do 15 Din, telečje po 12 do 20 Din, svinjsko po 15 do 30 Din, ovčje pa po 8 do 10 Din 1 kg. — Perutnine in drugih živali to pot ni bilo mnogo na trgu. Cene so bile skoro neizpremenjene od pretečenega tedna; samo Angora-zajci so se zdaj prodajali po 100 Din komad, med tem ko so se pretečeni teden prodajali po 75 Din komad. — Krompir se je prodajal po 1.25 do 2 Din, solata po 0.50 do 3, kisle zelje po 4 Din, kisle repa po 2, čebula 1.50 do 2.50, česen po 7 do 10, maslo po 40 do 44, kuhano po 45 do 48, čajno po 50 do 60 Din, med 30 do 35 Din, kartijol 1 do 5 komad, radič, solata, gobe po 1 do 4 Din kupček. Jabolka in hruške po 4 do 10, češplje 6 do 7, suhe 10 do 12, breskve 6 do 8, grozdje 8 do 14 Din kg, limone 1 Din komad. Lesena in lončena roba se je prodajala po 1 do 100 Din komad, brezove metle 2.25 do 5 Din komad, koruzna slama 25 do 30 Din za vrečo. — Seno in slama: V sredo, dne 28. m. m., je bilo 8 vozov sena, 3 slame, v soboto, dne 1. oktobra, pa 7 vozov sena in 2 voza slame na trgu. Cene so bile senu 60 do 75 Din, slami pa 45 do 50 Din za 100 kg.

Mariborska porota.

V zadnjem »Slovenskem Gospodarju« smo poročali že o dveh slučajih, ki sta se obravnavala pred mariborsko poroto in bomo tokrat naše poročilo končali:

Nepoštena roka na mariborski mestni občini.

Pred poroto se je zagovarjal Drago Biščak iz Voloske, bivši magistratni uradnik v Mariboru. Biščak je bil preje v železniški službi, odkoder pa je bil radi raznih poverb odpuščen. Nato se je pogajal za sprejem v službo mestne občine mariborske ter bil tudi nastavljen kot inkasat na mestno tovarno davščino. Tudi tu ni dolgo ostal pošten. Je pričel poverljati večje svote, katere je inkasiral od raznih strank. Potrdila o sprejetem denarju ni dajal na plačilnih boletih, ampak na plačilnem nalogu, katerega so stranke obdržale, tako da mu dolgo niso prišli na sled. Poneveril je skupno 10.117 Din. Denar je deloma zapravil, 3000 Din pa je v pijanosti zgubil. Drago Biščak je bil obsojen na eno leto težke ječe. Preizkovalni zapor treh mesecev se mu vstaje v kazen.

Tatinska družba.

Porotniki so imeli soditi nad celo tatinsko družbo, ki je dne 12. maja t. l. v Turnišču v Prekmurju izvršila dva vloma in sicer pri mesarju Ivanu Kardušu in pri trgovcu Emanuelu Baderju. Vlomilci so 24letni Franc Litrop, čevljarski pomočnik iz Turnišča, 38letni Štefan Bizjak, čevljarski pomočnik iz Zagreba, Ciril Stanek, delavec iz Hraštaj pri Ljutomeru in Franc Filipčič, delavec iz Starenovevasi. Najnevarnejša od teh sta oba čevljarja Litrop in Bizjak. Njuno prijateljstvo izvira še iz mariborske kaznilnice, kjer sta radi tatvine odsedela daljšo kazen. Odslej sta vedno skupno izvršila raznovrtno tatvine po vseh krajih naše države. Neprestano sta bila na poti: sedaj v Zagrebu, zdaj v Osijeku in drugod, pa se jima je povsod dobro godilo. Na spomlad letos se je Litrop vrnil domov in z njim tudi Bizjak. Skupno z nič boljšim Stanekom so zasnovali, da bodo okradli v Turnišču trgovca Baderja. Pridružil se jim je še Filipčič. V noči na 12. maj so svoj načrt izvršili. Ker so bili lačni, so najprej vlomili pri mesarju Kardošu ter odnesli iz mesnice 85 kg prekajenega mesa in 6 kg klobas v vrednosti 3990 Din. Meso so skrili v pšenici zunaj vasi. Nato so vlomili v trgovino Baderja ter mu odnesli 150 kož iz boksusnja, vrednih po Baderjevi izjavi 30.000 Din. Tudi to so skrili v pšenici; drugo jutro pa so si izposodili v Turnišču voziček, odpeljali najprej kože in nato še meso proti

Za razvedrilo.

100 glav živine za 100 goldinarjev. (Rešitev te uganke v prejšnji številki se glasi: Kupiti je mogel 80 telet, 19 volov in 1 kravo. Za teleta je dal 4 goldinarje, za vole je dal 95 goldinarjev in za 1 kravo 1 goldinar, to je skupaj 100 glav živine za 100 goldinarjev.)

Uganke. Ali res pozoblje vrabec preje 100 kg ovsa kot dva konja? — Kdo odgovarja v vseh jezikih? — S čim si glavo ubijaš in te vendar ne boli?

Zal mu je. Tat je srečal tovariša, ki ga je pozdravil: »Ti, ali si res oproščen pred poroto?« — »Res sem! Veš, moj advokat me je izborno zagovarjal! Zal mi je sedaj le samo to, da sem mu pri plačevanju računov — ukradel denarnico!«

V brivnici. Brivec: »Kaj pa si tako pačite obraz, saj je vendar britev iz najboljšega angleškega jekla!« — Gospod: »O, saj to rad verjamem! Saj se mi kar iskre delajo pred očmi pod tem vašim jeklom!«

Kako je uporabil kislino vino? Star veterinar iz vojne leta 1866 zoper Italijane je pripovedoval: »Leta 1864 je bilo kislino vino. Dve leti je ležalo doma. Kar je nastala vojna z Italijani. Tedaj so vse vino rekvirirali in hajd na vojsko z njim. Pa ga niso pili. Tako je bilo kislino, da so ga na Italijane streljali. In kamor so brizgnili z njim, tam je Lah bežal. Tako smo zmagali leta 1866.

Učenjak. Bogataš je povabil na obed profesorja naravoslovca in dal postaviti preden pečenko izredno starega petelina. Obenem pa ga je norčevaje vprašal: »Po čem vi ločite staro peru'nino od mlade?« — Profesor: »Po zobeh!« — Bogataš: »Saj kokoši nimajo zob!« — Profesor: »Seveda ne, a jaz jih imam!«

V gostilni je gostilničar pred gostoma hotel pokriti mizo s prtom, ki je bil zelo umazan in raztrgan. »Oprostite«, je rekel, »nisem opazil, da je prt raztrgan!« — Gost pa je rekel: »O le pustite ta prt na mizi. Pri njem so vsaj luknje snažne, pri drugem pa še teh ne bo!«

Sirite Slov. Gospodarja!

Ljutomeru. Ko so pa tu skušali kože spraviti v denar, so jih prijeli orožniki, ki so našli pri njih še vse blago. Franc Litrop in Štefan Bizjak sta bila obsojena na pet let težke ječe, Ciril Stanek na tri in Franc Filipčič na dve leti.

Uboj.

Ivan Zdravec, posestniški sin iz Lopašic pri Ptuj, se je zagovarjal radi uboja posestnika Jožefa Horvata. Med obtožencem in njegovo žrtvijo je obstajalo sovraštvo, ker Horvat ni dovolil, da bi obtoženec vozil preko njegovega travnika. Ko sta se dne 27. aprila t. l. oba nasprotnika srečala, je Horvat zopet Zdravcu očital, da je peljal čez njegov travnik. To je Zdravca tako razkačilo, da je pograbil za kramp ter udaril Horvata po glavi. Horvat je bil prepehovan radi tega v bolnišnico, kjer je dne 13. maja na posledicah poškodbe umrl. Ivan Zdravec je bil obsojen na štiri leta težke ječe, poostreno s 14dnevni trdim ležiščem in temnico na dan uboja, in na plačilo odškodnine vdovi.

Nečloveška mati.

Pri St. Janžu na Pohorju je služila Ana Ozvald. Mesca julija t. l. je porodila v koruzi nezakonskega otroka moškega spola. Po porodu je prišla dete za ročico in ga pogrnala z vso silo v zrak ter odšla domov, ne da bi komu zinila kaj o zločinu. Obnašanje Ozvaldove se je zdelo njeni gospodinjji sumljivo in je šla kar sama pogledat v koruzo, v kateri je bila dekla porodila. Pod fiziološko je gospodinja res našla skritega mrtvega novorojenčka. Javila je to orožnikom, katerim je obdolženka tudi takoj priznala, da se je hotela iznebiti otroka in radi tega šla v koruzo ter tam otroka po porodu ubila. Sodna zdravnik ta ugotovila, da je otrok po porodu živel in umrl vsled izkrvavljenja v možgane. Na glavi je imel za pest veliko bulo, kost na ozadju glave pa je bila vdolbena. Javno je torej, da je otrok dobil te poškodbe pri padcu in je radi tega tudi umrl. Porotniki so potrdili stavišče vprašanje radi hudodelstva umora in senat je obsodil Ano Ozvaldovo na tri leta težke ječe.

Surovost brez primere.

Komaj 26letni hlapec Iv. Polajžar iz Ruš je obdelal z nožem in lato gluhega sohlapca Ivana Peršona tako, da je ta v mariborski bolnici umrl na izkrvavitvi. Peršon je vabil Polajžarja, naj mu gre pomagat delat rez za živino. Ker ga je pozval parkrat na delo, je to skrajno surovega Polajžarja tako razkačilo, da se je zakadil v tovariša z nožem in ga še napol mrtvega lopnil z lato po hrbtu. Obdolženi se je najprej zagovarjal s silobranom, čes, da ga je hotel umrli Peršon napasti z vilami. Potem je Polajžar zagovoril zopet spremenil in rekel, da je Peršon nameraval iti po vile in ga je on zabodel le zato, da prepreči napad z vilami. Izkazalo pa se je, da je imel obdolženi na umrlega veliko jezo, katero si je olajšal nad njim s surovim napadom. Porotniki so soglasno potrdili, da je Ivan Polajžar kriv hudodelstva uboja Ivana Peršona in je bil obsojen na tri leta težke ječe.

Poneverba pri ptujski mestni občini.

Obtožen je bil uradne poneverbe kot uslužbenec ptujske mestne občine Mihael Menoni. Menoni je v času od 15. maja do 11. junija 1927 kot blagajnik mestne občine pridržal in prilastil v javnem uradu zaupane zneske v skupni svoti 266.333 Din in zakrivil s tem hudodelstvo uradne poneverbe. Obtoženi je poneverbo priznal in se izgovarjal z boleznijo v rodbini. V začetku si je prilastil po 1000 do 2000 Din na mesec, pozneje pa kar po 4000 do 5000 Din. Poneverbo je kril na ta način, da dohodkov ni takoj vknjižil, izdatke pa za cele mesece nazaj. Menonija so porotniki spoznali krivim hudodelstva uradne poneverbe in ga je sodni senat obsodil na tri leta težke ječe in povračilo poneverjenega zneska ptujski mestni občini.

Oproščen radi obdolžitve požiga.

V ponedeljek, dne 2. oktobra, je stal pred poroto 39letni rudar Rudolf Stane. Obtožnica je dolžila Staneta, da je dne 20. aprila t. l. predpoldne užgal hišo svoje umrle žene

v Črni na Koroškem. Obtoženi je tajil vsako krivdo in priznal, da je živel s svojo ženo ne baš v najboljših odnosih. Po ženini smrti pa ni mogel zažgati hiše, ker je itak imel po testamentu v hiši stanovanje do smrti. Priče so tudi potrdile, da je bil Stane z vso vnemo na delu pri gašenju. 11 porotnikov je zanikalo obtoženčovo krivdo, nakar je bil oproščen.

Umor finančnega stražnika.

V torek so se zagovarjali pred mariborsko poroto: 36letni viničar Vinko Bezjak, 25letni čevljar Franc Klemensberger, 31letni Lojze Golob in 16letni Dominik Jamernik. Obtožnica dolži zgoraj omenjene, da so dne 7. septembra 1926 pri Ceršaku umorili na zverinski način finančnega stražnika Janko Resnika. Že v poletnem porotnem zasedanju so se obtoženci zagovarjali pred poroto, takrat pa je bila razprava preložena. Vsi obtoženci, razven Jamernika, so tajili odločno vsako udeležbo pri umoru. Jamernik, ki pa napravi utis nekoliko slabomnega mladeniča, je pa točno izpovedal, da sta Klemensberger in Golob umorjenega Resnika držala, dočim ga je Bezjak z bajonetom zaklal kot živinčar. Na sedanjih razpravi je Jamernik ponovno vse priznal, dočim ostali še v naprej trdovratno taje. Razprava se ni bila ob sklepu lista končana. Zaslišane še bodo nove priče, nakar se poda celokupna sodnja z obtoženci, sodniki, porotniki in pričami na mesto, kjer je bil zločin izvršen ter tu izvrši ogled. Peljali se bodo z dvema avtomobilboma do St. Ilja in od tam gredo peš na mesto zločina. Za ta izlet sodišča in porotnikov vlada po celem mestu živahno zanimanje.

Bolne žene imajo z uporabo Franz-Josefove prirodne vode lahko izpraznjevanje želodca, kar je često spojeno z dobro delujočim vplivom na obolele organe. Pisatelji klasičnih knjig za ženske bolezni pišejo, da je tudi po njihovih preizkušanjih potrjeno blago delovanje Franz-Josefove vode. Dobiva se v lekarnah in drogerijah. 1338

Pisma iz domačih krajev

Hoče. Posestniku A. Kac v Rogozi je neznani žepar izmaknil iz suknje 3300 kron. Prosil je za delo. Nekega dne je rekel, da mu je slabo ter mora iti domov. A ni ga bilo več nazaj, izginil je bogvekam z omenjeno svoto denarja. Ker je vedel, kam shranjuje domači ključ od hišnih vrat, je šel v hišo ter vse prebrskal in pobral denar. Ni se še posrečilo zvitega uzmoviča zaslediti. Pripovedoval je, da je doma iz Sv. Marjete na Dravskem polju. Prej je že parkrat prenočil pri A. Kacu. — V Bohovi je dne 2. t. m. zvečer huda krava posestnika I. Grašiča močno poškodovala 72letno Cecilijo Selinšek, da je po izjavi zdravnikov v nevarnosti njeno življenje. — Nekdanjo Santilnovo gostilno v Hočah je kupil g. Jožef Pfeifer starejši. Tekom dveh let je bilo to posestvo že petkrat prodano. Kljub visoki starosti 73 let je že začel podjetni g. Pfeifer tamkaj postaviti novo žago na električni pogon.

Št. Janž pri Rečici. V nedeljo, dne 2. t. m., se je posrečilo lovcom rečičkega revirja ustreliti tri zajce in enega srnjaka. Lovci so potem, veseli kakor je že star običaj, napravili svojo večerjo v gostilni Majerhold, kateremu je prisostvovalo še mnogo drugih gostov. Šentjanžkim lovcom želimo še mnogo takšne sreče in veselja!

Sv. Anton v Slov. gor. Radi bi nas posnemali. Odkar je šolsko vodstvo prešlo na mlajše moči, se opaža med našimi naprednjaki mrzlična hitrica, s katero se trudijo nas posnemati v prosvetnem delu; morda si domišljujejo, da nas bodo v kratkem celo nadkrilili. Oder so dobili in pravijo, da je šolski, v resnici pa vandra od gostilne do gostilne, da pokaže kakšnega »Lazi-zdravnika«. Pred letom dni še ni bilo tamburanja, sedaj smo srečni; imamo muzike v izobilju. Mi smo naš nekdanji tamburaški zbor poživili, tam pa pravijo, da imajo »I. tamburaško društvo«. Naš zbor je gostoval pri Sv. Bolfenku, njihov gre gostovat k Sv. Urbanu v gostilno Ramšak. Pa ples vendar ni nidekar na našem

starec prebudil, skočil z mize in zbežal iz mrtvašnice. Zaposleni židje so se od strahu razkropili na vse strani. 70letni stariček je že skoraj popolnoma okrevale.

Nečloveški oče. Varšavska policija je aretirala pred dnevi tovarnarja Hassel-a in njegovega sina, ki sta na nečloveški način mučila 30letnega sina. Pred sedmimi leti je namreč zblaznel. Ker stari skupuh ni hotel imeti radi njegovega stroškov, ga je o kratkem premišljevanju zaprl v malo podstrešno sobo. Vso dolgo dobo so dajali blaznežu samo po enkrat na dan nekoliko krompirja in vode. Ko je policija izvršila pri tovarnarju hišno preiskavo, se jim je nudila žalostna slika: v mali podstrešni sobi v zaboji je ležal popolnoma zarašen in izstradan bolnik, ki je izgubil tekom sedemletnega mučenja zmožnost govora. Oddali so ga v bolnico, kjer ga umetno hranijo.

Stoletni starci v Bosni. V vasi Fojnica blizu Sarajeva je umrla Mara Tuka, ki je dočakala celih 100 let. Starka je rojena leta 1827 in je dokončala 100. leto. Napravili so jej lep pogreb. Celo življenje je bila uboga ter je živelarila večkrat v največji bedi. Časopisje poroča istočasno iz Mostarja, da živi v vasi Mamičima kmetič, ki je star 103 leta. Starček je popolnoma zdrav in večkrat na leto gre iz vasi v Mostar ter nazaj peš in to znaša 36 km. Še sedaj se ukvarja prdno z delom in okoplje z lahkoto na dan 100 tobacnih rastlin. Pri zadnjih volitvah se je udeleževal prav marljivo politične agitacije. Na vprašanje, ali je bil večkrat v življenju bolan, je odgovoril, da veliko večkrat lačen nego pa bolan. Srečen človek!

Čudodelni ostroviški židovski duhovnik (rabinec) — zbolel. Te dni so pripeljali v varšavsko bolnico čudodelnega židovskega rabina v Ostrovici. Vzrok bolezni je najbrže ta: Rabinec je živel skoraj 40 let od čaja, kruha in soli. Zatrjuje se, da je zavžil samo ob sobotah nekoliko več hrane. Pri bolniški postelji rabina je nebroj svetovalec, ki celo zdravnikom prepovedujejo dotakniti se bolnika. Na tisoče židov je obiskalo čudodelnega rabina-bolnika.

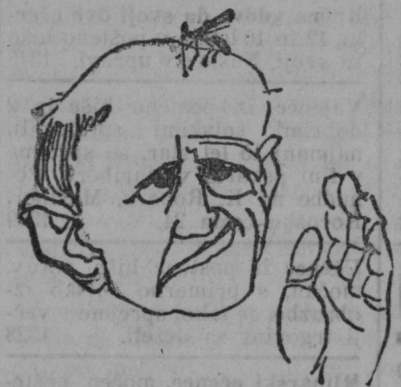
Velika nesreča na Donavi. Rumunska vojska je imela zadnje dni v okolici mesta Braila velike manevre, katerih se je udeleževala pred vsem dobrobruč divizija. Ko je korakalo vojaštvo preko pontonskega mostu, ki je bil zgrajen preko Donave, se je most nenadoma prelomil na dva dela in vsi vojaki, ki so bili baš tedaj na mostu, so popadali v

sporecu; kako da se vselej vrine na njihov spored? Pri nas se vršijo priprave za društveni dom, ali tam tudi na kaj takega mislite? Potrebno bi bilo za tako številno Orjuno dobiti neke prostore; potem bi šolski oder postal res šolski. Vemo dobro, čemu vse to! Kar je občinstvo do zdaj žrtvovalo za katoliško prosveto, to naj zdaj odda pri njihovi blaginji. Mi pa pravimo: Svoji k svojim, in naj bode šolska prireditelj ali gostilniška. Vi, ki ste hudi na »Slov. Gospodarja«, ker vam pri volitvah tako zelo štrne meša, vabite vaše občinstvo v vaših listih, »Slovenski Gospodar« bo pa vabil na naše. 11. september je zopet pokazal, da je 90% občinstva našega.

Kapela pri Radenci. Poročamo vam žalostno novico da je nemila smrt ugrabila zopet uglednega moža, zveste ga pristaša SLS Franca Ajleca. Bil je več let župan kapelske občine, katero službo je moral pred kratkim radi smrti ne bolezni odložiti. Kot župan je bil mož na svojem mestu, vnet za blagor občine, skrben gospodar, v svojem verskem in političnem prepričanju neomahljiv, katerega tudi pred nasprotniki ni nikoli skrival. Do zadnjega se je zanimal za politično življenje. Naša krajevna organizacija, ki je v kratkem zadnjem času utrpela dva huda udarca, je izgubila s njim dobro moč zlasti v sedanjem času neprestanih volitev, ko nam je tako treba trdnih, neomahljivih mož in krementirih značajev. Bog mu daj tamkaj uživati blaženi, večni mir! Žalujemo ženi in ostalim sorodnikom naše globoko sožalje!

Polzela. Ob okrajni cesti, obdan od cerkve, občinske pisarne in šole, stoji na granitem podstavku ranjen lev, spomin 78 našim fantom in možem, vojnim žrtvam. Smrtno ranjen lev še brani svoj dom, od trpljenja in bolečin napete mišice še ne popuščajo in široko odprte oči zro proti vzhodu, proti solncu. Živa podoba naših vojakov, kateri so padali in umirali, a v zadnjem prividu že zrl vzhajajočo zarjo zlate svobode. Odkritje in blagosloavljanje spomenika, katero se je vršilo dne 25. m. m., je izzvenelo v harmonično manifestacijo v spomin našim padlim. Pod vtisom gospodstva smrti so bila ta dan pozabljena vsa kulturna in politična nasprotstva in vsa društva so se udeležila proslave korporativno v svojih krogih. Slavnostni govor je imel g. bivši vojni kurat Bonač, pri katerem je ostalo le malokatero oko suho. Spomenik pa so razne korporacije in svoji padlih dobesedno zasuli s cvetjem in vencem. — Popoldne se je vršila predstava narodne igre »Naša kri«. Številna množica, katere se je zbrala brez posebnih vabil in brez reklame, je v igri napeto zasledovala trpljenje slovenskega naroda za časa francoskih vojn. Vreme, katero je zjutraj obetalo dež, je vzdržalo celi dan, samo veter je nekoliko motil svečanost. — Kakor se cvetlice v jeseni pokrijejo z uvelim cvetjem in usahljnim listjem, da v spomlad iz korenin požene lepše in bujnejše življenje, tako naj bo spomenik vzpodbuda naši mladini in iz teh spominov naj črpa ljubezen za narodno in kulturno delo, naj črpa poguma za brambo rodne grude in z vero v lastno moč naj gre nasproti vzhajajočemu solncu! Iz žrtev smrti naj vzklije novo življenje! Življenje svobode na grudi svobodni!

Saljiva pošta

Mnogi so v zadregi za razglednice pri saljivi pošti, ki je stalna točka raznih veselje, ker ne vedo, da se dobi 100 listov saljive pošte za 10 D v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru. Ravno tam se dobi tudi vse druge potrebščine za okrasitev in razsvetlitev veseljenih prostorov. Papir za vse izdelke papirne konfekcije kupujte le v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Donavo in zelo veliko jih je izginilo v valovih za vedno. Poročajo tudi, da je zakrivila to veliko nesrečo silna burja, ki se je dvignila na mogočno reko Donavo in jo vzvalovila.

Morska bolezen ju je prisilila, da sta se vrnila v ječo. Te dni sta pobegnili iz prisilne delavnice v Belle-Isle pri Loreant-u v Franciji dva kaznenca. Ukradal sta dve kolesi, se odpeljala na obalo, sedla v jadrnico ter se odpeljala. Oblast je poslala za njima parnik, ki pa ju je srečal vračajoča se proti obali. Dala sta se mirno aretirati. Izjavila sta, da bi se bila prostovoljno vrnila, ker ju je napadla morska bolezen.

Z vozičkom krog sveta. Te dni se je vrnil nazaj v Paris Jean Pardan, ki je potoval okoli sveta. Pardan je rodom iz Pariza in je dokončal potovanje krog sveta z vozičkom, ki je tehtal 150 kg in v katerem je vozil svojega sinka. Pardan se je podal na potovanje 25. oktobra 1923, je prehodil vse dela sveta peš, le njegov sinko se je vozil na čuden način. Prehodil je v celem 25 tisoč kilometrov in doživel med potjo bogzna kaj vse veselega in težavnega.

Še iz pokopališč bodo odstranili križe! Vsem dobrim in krščanskim Slovincem je dobro znano, kako so ruski boljševiki že davno odstranili križ iz šol in vseh državnih poslopij. Umetniki in stavbeniki v Leningradu (Petrogradu) so dobili od državnih oblasti nalog, da naj predložijo osnutke za novo znamenje na grobih, ker tudi s teh mora izginiti križ.

Čuden samomor v Beogradu. V Košutniku, v državnem parku v Beogradu so našli obešenega 28 letnega učitelja Dušana Jovanovića. Na prsih je imel pripet listič, na katerem je pojasnil nesrečni mladenič vzrok samomora. V smrt ga je gnala nesrečna ljubezen. Da pa se zavaruje pred morebitnimi rešitelji, je zapisal na listič: »Če me bo hotel kdo vznemirjati in preprečiti samomor, ga bom obdelal z motiko.« Res čuden samomorilec.

Zaloigra na krovu parnika. Te dni se je odigrala na krovu francoskega parnika »Beausoleil«, ko je bil na potu v Afriko, krvava zaloigra. Drugi oficir je ustrelil v hipni blaznosti poveljnika, prvega oficirja in radiotelegrafista, nakar je skočil v morje in utonil. Ker je ostal parnik na ta način brez oficirjev, je moral vožnjo prekiniti ter pristati v prvi luki.

Zanimivosti.

Najstarejši parlament na svetu. Na otoku Islandija popolnoma na severu bodo slavili leta 1930 tisočletnico, odkar imajo Islandci svojo lastno narodno skupščino ali svoj parlament. Leta 930 so se zbrali vsi odlični islandski kmetje in trgovci na zborovanje, kjer so imeli razpravljati, ali naj ostanejo še nadalje pogani, ali pa si izvolijo krščanstvo za svojo vero. Zmagalo je z velikansko večino krščanstvo in Islandci so se svečano odrekli poganskim bogovom. V spomin na ta pomembni dogodek, kojega pozorišče je bila Thingjalska ravan, so Islandci sklenili, da bodo tam sezidali spominsko cerkev. Istočasno so tudi položili temeljni kamen svoji narodni skupščini.

Dete z dvema glavama. V vasi Potočari je neka Milena Simič porodila dete, ki je imelo dve glavi, štiri roke, a samo dve nogi. Porod je bil zelo težak in dete je živelo le samo 18 ur. Bolnica v Srebrnici je prevzela mrtvo truplo in ga bode najbrže poslala v Beograd v znanstvene svrhe.

Posebnost na novih ladijah. Najnovejše na velikih pomorskih parnikih je, da je tudi tam najti najlepše in najmoderneje obdelane vrtove. Imajo izurjene vrtnarje, ki skrbijo, da so vsak dan sveže cvetlice na razpolago, katere potem prasio mize bogatih prekooceanskih potnikov. A vendar pa, kakor marsikaj, tudi ta ideja ni nova. Neka jadrnica, katere »posadka« obstoja iz samih žensk ter plove med Anglijo in Irsko, ima na krovu pravečto farmo. Toda tu ni dobiti samo rož, pač pa je v prvi vrsti preskrbljeno za zelenjavo, katero rabijo ženske mornarice na potovanjih. Poleg tega imajo tudi številno perutnino na krovu, tako da so dobro preskrbljene z jajci in piščanci. Tudi jadrnica »William Cross« je bila opremljena z zelenjavnim vrtom. Na tem vozilu pa je bila tudi ta posebnost, da je bil najmlajši mornar na nji star 68 let. Kapitan je bil 70, a dva druga mornarja celo po 72 let. Ta jadrnica pa se je l. 1900 pri Hartlepoolu potopila.

Živi mrtvec. Iz Varšave poročajo: V židovsko sirotišnico v Luck na Poljskem je bil oddan v oskrbo 70letni starček Sokolovski. Po preteku par dni je stariček dozdevno umrl. Truplo živega mrtveca so prenesli v mrtvašnico, kjer so ga po židovskem običaju umivali. Med umivanjem se je

Svetinje-Ivanjkovec. V nedeljo, dne 16. t. m., se vrši v dvorani pri kolodvoru v Ivanjkovec veleznimiva kinopredstava in sicer ob dveh popoldnih in ob pol sedmih na večer. Ne zamudite in ogledajte si vsi!

Skofja vas. Sedaj, ko so razpisane obč. volitve in je čas za sestavljanje kandidatnih list, bodo naši nasprotniki prosjačili za podpise tudi naše somišljenike. Gotovo je, da nobenega naših ne bodo dali na takšno mesto, kjer bi lahko upal na izvolitev; gre jim samo za to, da bi lahko z našimi imeni agitirali za svoje že izbrane kandidate, češ, tudi ta, ki je drugače pristaš SLS, se je sedaj podpisal na našo listo. Pošteni, krščanski možje, glejte, da ne postanete šahfigure naših nasprotnikov, ker na prvih mestih imajo itak svojemu mišljenju podobnejše ljudi.

Št. Vid pri Grobelnem. Kakor slišimo in beremo, se po drugih krajih močno hvalijo, da so pri volitvah v narodno skupščino večina vsi volili SLS. No, pri tem tudi pri nas nismo zaostali, dasiravno se je neki fant hvalil na volitveni dan, da ne bodo šle kroglice vse v njegovo tretjo škrijnico, pa se pri tem res ni motil, res niso šle, ker zvečer jih je na veliko žalost našel samo 17. Je že tako. Drugače je pri nas mir.

Dramlje. (Smrtna kosa.) Umrl je dne 27. m. m. občepoštovani gospodar Martin Korenjak, p. d. Loški, v starosti 67 let. Da je bil zelo priljubljen, je pričal veličasten pogreb, katerega se je udeležilo nebroj ljudstva ne samo domače, ampak tudi iz sosednjih župnij, želeč mu večni mir in pokoj. Bil je tudi zvest naročnik »Slovenskega Gospodarja«. Celi žalujoči rodbini izrekamo najiskrenejše sožalje!

MALA OZNANILA.

V »Malih oznanilih« stane vsaka beseda 75 par. Najmanjša cena za oglas je 9 Din. Manjši zneski se lahko vpolnijo tudi v znakah. Upravištvu odgovarja na razna vprašanja samo takrat, ako je priložena snemka za odgovor.

Dobro kravo

3—5 let staro, le dobro dojnico, kupim takoj. Pri ponudbi naj se navede teža. Ponudbe na upravo lista.

Službo dobi

v mariborskem bogoslovju

STREŽNIK

Ima hrano, stanovanje in plačo po dogovoru. Mladenici, nad 18 let, ki majo veselje za to službo in so odločno katoliški ter nepokvarjeni, se naj pismeno obrnejo na ravnateljstvo bogoslovja v Mariboru. Najbolje po župnijskem uradu. 1349

ABONENTI

dobijo zelo dober obed in večerjo za 87.50 Din v restavraciji Pod mostom 11 v bližini drž. mostu. 1348

Bučno olje dobi se v zamenjavo v tovarni bučnega olja J. HOCHMÜLLER v Mariboru. Pod mostom 7, desni breg Drave. Kupujem in zamenjam tudi orehe. 1352

Kupujem divji kostani

ter plačam najvišjo dnevno ceno VELETRGOVINAŠSROVINAMI IVAN SLUGA, MARIBOR Tržaška cesta 5 1300

Zelnate glave

vsako množino kupi po najvišji ceni LOVREC, MARIBOR. — Predpoldne: Glavni trg, vrsta olja, popoldne: Slomškov trg 16. 1252

Orehe, lepe, dobro suhe, plača najbolje tudi v malih množinah »Merkur«, Maribor, Meljska cesta 12. 1299

Šonilni jermen, najboljše kakovosti, že strojno pretegnjeni, za mline, žage, mlatilnice, tovarne itd., kakor tudi šivalni in vezalni jermeni v zalogi pri Ivanu Kravos, Aleksandrova cesta 13. Zauzevajte ponudbe.

Dobro ohranjen harmonij se kupi. Ponudbe pod »Harmonij« na upravo lista. 1346

Dobro ohranjen orehov čisti vinski sod se po ceni prodaja. — Rudolf Smolej, Ruška cesta 2, Maribor. 1347

Motorno kolo znamke N. S. U., 3 HP, dobro ohranjeno, se po ceni prodaja. J. Zorman, Ruše. 1331

»Germisan« najboljši sredstvo za luženje semen. 1/8% raztopi re zadostuje za zavarovanje proti sneti in bilni bolezi. Dr. Jenčič, Maribor, Kopitarjeva ulica 6. 1330

Kuhano maslo, zajamčeno pravo, prvovrstno, nesoljeno, kupuje po najboljši ceni vsako množino Jos. Jagodič, Celje, Glavni trg, trgovina špecerije in železnine. 1296

Dekla v župnišče se sprejme takoj. Naslov v upravi. 1298

Na obroke!

Najnovejša »elektri gramophone« in plošče prodaja Ackermann i Kindl, Ptuj, Krekova ul. št. 1. 1279

Šolske torbice, nahrbtnike, jermene za knjige itd. na debelo in drobno pri Ivanu Kravos, Aleksandrova cesta 13. 1137

Kmetije, drevesničarji, pozor! Radi opusta drevesnice razprodam okoli 5000 kom. jabolčnih, hrškovih sadežev boljše vrste ter okoli 9000 kom. divjakov, čez 3 leta starih, dalje breskve, kutine, cepljene črešnje itd. po izredno nizkih cenah. Za ogledati v drevesnici tik premogovnika Velenje. Vpraša se pri lastniku Jurak Josip, Zreče. 1329

Kmetija z vsem gospodarskim orodjem se da na poljubno število let v obdelovanje s polovine vsega pridelka družini, ki ima 3—4 delovne moči in poseduje 2000 do 3000 Din za nakup živine. Poizvedeti pri Ani Majarič, Cven, pošta Ljutomer.

Manufakturna in konfekcijska trgovina

Ivan Maslnak Celje

Cesta Kralja Petra 15

785

ima uspeh!!

DOL

obvezo in glejte nove cene čevljev:

Iz teletine moški	152—	Din
Iz kravine moški podkovani	154—	Din
Iz boksa moški	175—	Din
Gorski (gojzerci)	180—	Din
Iz teletine ženski	152—	Din
Iz boksa ženski	175—	Din
Iz ševreta ženski polčevlji	169—	Din
Iz laka ženski polčevlji	189—	Din
Iz ovčine otročji	30—	Din
Iz teletine otročji	41—	Din
Iz boksa otročji	54—	Din

Naročite takoj čevlje! Pišite takoj po cenik z več 1000 slikami. INDUSTRIJA ČEVLJEV IN VELETRGOVINA R. STERMEČKI, CELJE št. 24. — Kar ne ugaja se zamenja ali vrne denar. 232

Vabilo na REDNI OBČNI ZBOR

Hranilnice in posojilnice pri Devici Mariji na Jezeru v Prevaljah r. z. n. z., ki se vrši v nedeljo, dne 16. oktobra, popoldne ob 15. uri v hranilničnem prostoru pri »Steklu« v Farnivasi, po sledečem sporedu:

1. Citanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. Poročilo načelnika. 3. Poročilo računkega pregledovalca. 4. Potrjeno računkega zaključka za upravo leto 1926. 5. Volitev načelnika in računkega pregledovalca. 6. Slučajnosti. K obilni udeležbi vabi odbor.

Hočete se temeljito rešiti protina in revmatizma

Po celem svetu se je razširila vest, da se je iznašlo novo sredstvo proti revmatizmu, protinu in išiasu. Te strašne bolezni se ugnezdijo kakor v siromašni hiši delavca, tako tudi v sijajni palači bogataša; one iščejo svoje žrtve povsod ter pridejo nepričakovano. Kdo jih ne pozna... ako ne iz lastne izkušnje tedaj pa od prižob svojih bližnjih. Znano je koliko muk mora bolnik pretrpeti pri revmatizmu in kake nevarne posledice lahko nastanejo iz tega. Bolečine se vsaki dan pomnožujejo, na raznih mestih se pojavljajo otekline v sklepih, roke in noge ohrome tako, da se dostikrat že na obeh vidni ta bolezen. Mnogo je sredstev, ki to bolezen odstranjujejo. Znameniti zdravniki so se ljubosumno bavili s tem, da to bolezen popolnoma uničijo, ter so našli pot do zdravlja v lahko izvedljivem domačem pitju, ki reši vendar enkrat siromašne bolnike te mučne bolezni.

Dam Vam priliko, da se o tem prepričate, ker vsakemu, ki mi radi tega piše pošljemo popolnoma brezplačno eno poučno razpravo in majhen poizkus. Ta način zdravljenja ima tisoče in tisoče privržencev, priključite se tudi Vi ker boste zadovoljni in iznenađeni z uspehom.

August Märzke, Berlin-Wilmersdorf, Bruchsalerstr. Nr. 5. Abt. 316

FIRMA

L. Ž. KONJOVIĆ

IZ BEOGRADA

daje s tem na znanje svojim spoštovanim odjemalcem, da je bil dne 29. septembra objavljen v »Slovencu« v Ljubljani en oglas pod njenim imenom, kateri je bil uvrščen brez njene vednosti. Dotični oglas ne odgovarja radi tega resnici, ker so srečke IV. razreda bile že vsem odjemalcem doposlane in se med tem že nahajajo v posesti igralcev.

Oblastv. koncesijonirana zastavljalnica v Mariboru

Licitacija zastavnih predmetov

se vrši dne 19. oktobra 1927. Začetek ob 9. uri dopoldne — Prodali se bodo:

Efekti št. 31.735 do 33.246; dragocenosti št. 2750 do 4.315

ki se do 15. oktobra 1927 ne podaljšajo ali ne dvignejo. Dne 17. in 18. oktobra 1927 ostane zavod za strankin promet zaprt. 1332

Pozor vsem prodajalcem srečk!

Figure in velik zaslužek nudi Vam prodaja državnih papirov od vrednosti na odplačilu. Zaslužek je garantiran. Interesenti se naj pismeno obrnejo na JUGOSLOVENSKO RUDOLF MOSSE A. D. BEOGRAD, Terazije 25 pod šifro Veliki zaslužek. 1342

Minoritski samostan v Ptuj ima na prodaj 30 (trideset) m² hrastovine na prostoru pri Novi Cerkvi v Halozah, čisto ob javni cesti, ter 1000 (en tisoč) m² bukovine na štoru v Stanošini in Sedlašku pri stezi. Za informacije na licu mesta se je obrniti na minoritskega logarja g. Ign. Šakelška na Gojkovi —

Resni kupci! Novozidana dvostanovnjska hiša, davka prostora z vsemi pritliklinami in dvema vrtoma, pri mestu Maribor, na prodaj s takojšnjo vselitvijo, vpraša se pri g. Franju Špes, Maribor, Tržaška cesta. 1315

Lepo posestvo, eno uro od Maribora, 18 oralov, se prodaja. Naslov v upravi. 1326

Proda se po zelo ugodni ceni lepa zidana hiša, z lepim vrtom. Hiša leži ob državni cesti in 20 minut oddaljena od mesta Celje. Več se izve pri Ani Kolar, Sp. Hudinja št. 45, p. Celje. 1320

Odda se v najem v zelo prometnem kraju žaga in mlin, vse v dobrem stanju; eventualno se tudi prodaja. Naslov v upravi. 1269

Stanošina (p. Podlehnik). 1333 Vrtnar, oženjen, brez otrok, ki bi oskrboval en park, sočivnik in malo gospodarstvo se sprejme. Pismene ponudbe pod Za-13.608 na Publicitas, Zagreb, Gundoličeva ul. 11. 1334

Zahvala.

Vsemogočni nam je dne 29. septembra 1927 odpoklical našega ljubelega očeta in soproga

Martina Korenjak, p. d. Loškega posestnika v Lazah.

Za mnogoštevilno spremitvo sorodnikov in znancev na njegovi poslednji poti se prav iskreno zahvalujemo. Posebno zahvalo izrekamo domačima gg. duhovnikom, osobito preč. g. župniku za lep poslovilni govor.

Dramlje, dne 3. septembra 1927.

1344 Zahlujoče rodbine Korenjak—Avžar.

Maribor. V nedeljo, dne 9. t. m., bo mariborski ljudski oder vprizoril ob pol 20. uri v prostorih Zadrugne gospodarske banke ljudsko igro »Deseti brat«. Ni ga menda starejšega Slovenca, ki bi ne poznal istoimenske Jurčičeve povesti in ki se ni veselil, ko jo je čital. Kdor si želi obuditi živ spomin na tiste lepe urice in na »desetega brata« in na Krjavljo, ta naj pride k predstavi Ljudskega odra, kajti lepo in prav prijetno zabavo bo imel. Zato vsi v nedeljo zvečer v banki na veselo svidenje!

Grušova—Sv. Peter. Pri nas smo pokopali našega zavednega pristaša posestnika in cerkvenega ključarja Jakoba Horvat. Bil je mož, kakor pač malo naokrog, župan izza svetovne vojne, tako da je leta 1920 moral oddati svoje posesti, ker se mu je bolezen vedno hujšala. Od priproste viničarske hiše je prišel tako daleč, da je svojim otrokom prikrbel lepo premoženje. Rad je prebiral krščanske liste in knjige, na katere je bil tudi naročen. »Slovenskega Gospodarja« je imel 40 let. Naj mu bo zemljica lahka, domačim pa naše soznanje! — Volitve za narodno skupščino so dobro izpadle. Imamo nekaj radičevcev. Je pač tako, da ne vedo, kje bi bili. SLS jim je preklerikalna, ker se Boga in cerkve boji. Letošnjo jesen bomo imeli občinske volitve. Koga bomo volili? Zato bi vam najboljši svetoval, da postanemo vsi pristaši SLS in vsi enih misli, da ne bode nobena kroglica padla drugam, kakor v škrinjico SLS. Da ne bo občina na slabem glasu, vzdignimo se in pojdimo po pravi poti poštenja. Ne volimo takih strank, ki nas vabijo samo na limanice, ali pa se celo take, ki so priromale iz Hrvatskega! Bodimo Slovenci in katoličani, ne pa nasprotniki materinega jezika! Pokažimo v teh volitvah, da gremo sebi in občini v korist, zapustimo druge stranke, saj tako vidimo, da so že nekateri prišli ob svoja imetja, ko so verjeli v SKS. Torej možje in fantje, volilci, po poti pravega, poštenega in mirnega življenja naprej! Recimo: Živela SLS — Grušovčan.

Sv. Lovrenc v Slov. gor.—Juršinci. V nedeljo, dne 9. t. m., si oglejte vsi sosede in domačini veleznanimive kinopredstave veličastnega filma »Rojstvo, življenje in trpljenje Jezusa Kristusa«. To si mora vsak ogledati!

Sv. Lovrenc v Slov. gor. Vinska trgatev se je pričela. Se nadejajo vinogradniki prav dobre kapljice. Sadno drevo letošnje prav nič ni obrodilo. Zimna se tudi ni kaj dobro obnesla. Koruza in krompir ter fižol je bil lep.

Mala Nedelja. Po daljšem odmoru se vrši v Društvenem domu v nedeljo, dne 16. t. m., kinopredstava. Veleznanimv orientalni vefilm »Luč Orienta«. Sijajni prizori iz povesti »Tisoč in ena noč«. Začetek točno ob treh popoldneč. Samo ena predstava. Ne zamudite! Oglejte si vsi od blizu in daleč!

Zavrč. Dne 28. m. m. je po kapi zadeta preminula gospa Barbara Murkovič, ugledna in zelo marljiva gospodinja. Naj v miru počiva!

Zabukovje pri Sevnici. Dragi čitatelji »Slovenskega Gospodarja«, gotovo se še spominjate, kako je zvonik dne 13. septembra lanskega leta tukaj gorel. Od vseh strani so prišli ljudje skupaj, da bi zabranili ogenj. Okrog 11. ure je mežnar zadnjekrat kot za slovo pozvonil, potem so pa zvonovi padli v globočino. Nekaj enakega se je godilo našim zabukovskim samostojnežem, ki so tako trdno stali, kakor trdnjava Verdun. Okrog 11. ure dne 11. septembra so že videli, da njihov stolp gori. 14 dni pred volitvami se je tukaj vršil shod SLS. Že tisti dan so glavni samostojneži poklicali na pomoč g. Štribarja, to je sevnškega živinozdravnika, kateremu želimo srečno rajšo iz Sevnice. Z litrom sladkega vina so organizirali samostojneže. Ker so se samostojneži bali, da bi padla njihova trdnjava, so poklicali še g. Ureka na pomoč. Ta Urek piše v »Kmetiskem glasniku« št. 4, da so pripeljali par volov pred Tratnika. Potem piše, da je mislil g. Tratnik imeti shod pri Grečnarju. Ali ni bilo v cerkvi oznanjeno, da se vrši shod SLS pri Španu, p. d. pri Požunu? Tretja laž je, da so cerkveni pevci zapeli podoknico še v hiši zaprtima Tratniku in dr. Jesenku. G. Urek gotovo misli, da so tisti orjunaši bili cerkveni pevci. Dne 11. septembra pa smo že zjutraj opazili, da samostojna trdnjava gori. Ubogi g. Klenovšek je čisto bled čepel pri II. kišti celi dan. A zvečer je komisija komaj prešla njegove kroglice, ki jih je bilo samo 4. Ali bi ne bilo boljše, da bi bil šel divje prašičke v Boher streljat? Še eden glavnih samostojnežev je, ki stanuje ob cesti v Stopovskem mlinu in to je B. Ta nas je velikokrat iz prekličenega stol-

čka farbal in vodil za nos, da smo zdaj narobe volili, ker smo mislili, da je III. škrnjica samostojna. Zdaj smo spoznali, da je SLS ta prava. Bog jo živi!

Šmiklavž pri Slovenjgradu. V našem zadnjem dopisu je med imeni onih vrlih mož, ki naj onim, ki so iz raznih evangelskih izgovorov od volitve izostali, v izgled služijo, po neljubi pomoti izostalo ime Jurija Čas, vžitkarja, p. d. starega Kodra, 77 let starega, ki je ravno težko bolezen prestal in dasi še ves slab z navdušenjem se udeležil volitve, dalje Vinko Zejovnik, 70 let star in bolan vžitkar, p. d. Zgornji Detečnik, katerega ime je tiskarski škrat pokvaril v Pečovnik. Bog živi ta dva vrla korenjaka! Pozabili smo v našem zadnjem dopisu še omeniti, da so, med tem ko je naša stranka napredovala pri tej volitvi za 48 glasov, naši združeni nasprotniki nazadovali za 15 glasov.

Žiče pri Konjicah. Te dni obhaja v Žičah 70letno svojega delavnega življenja daleč naokoli znani g. Martin Cimerman, p. d. Gornji mlinar. Z varčnostjo in pridnostjo si je s svojo žal že pred 12 leti umrlo ženo Nežo iz prvotnega težkega gospodarskega položaja opomogel toliko, da spada sedaj med gnotno neodvisne žiške gospodarje. Kot dober in skrben oče je poskrbel z velikimi žrtvami za kolikor najboljšo vzgojo in izobrazbo svojih otrok. Eden njegov sin je gimnazijski profesor, ena hčerka šolska sestra, trije drugi otroci pa mu pomagajo vzajemno gospodariti. Pa ne samo svoji rodbini, tudi občini je posvetil dosti svojih moči. Bil je večkrat občinski odbornik, pri posojilnici je bil odbornik od nje ustanovitve dalje, pozneje tudi načelnik. Bil je tudi pri bralnem društvu daljši čas predsednik. Naj je še omenjeno, da je ud Mohorjeve družbe in naročnik »Slovenskega Gospodarja«, odkar je samostojen gospodar. Naš Gornji mlinar pa je tudi vesel, šegav in gostoljuben ter ima tudi vsled tega prav mnogo prijateljev, ki mu danes zajedno z njegovimi otroci kličejo: Še na mnoga leta v zdravju iž veselju!

Šmarje pri Jelšah—Šmartno v Rožni dolini. Kaj pa li pomeni danes ta naslov? Tako se bodo spraševali cenjeni čitatelji »Slovenskega Gospodarja«. Prosim malo potrpljenja, takoj Vam razložim to vse! Božji Stvarnik je po svoji previdnosti poklical k sebi dobro mamico, blago ženico Marijo Pečnik. Zapušča žalujočega soproga in deset otrok, ki žalujejo za svojo ljubljeno mamico. Pogreb se je vršil v nedeljo, dne 25. m. m., od hiše žalosti na pokopališče v Šmartno. Ob odprtem grobu so nam prihajale te-le misli v srce: Odsli si, zlata mamica, v boljše življenje, kjer ni solz in ni trpljenja. Pustila si nam vzglede, po katerih moramo hoditi, da pridemo enkrat tja, kjer si zdaj Ti, k Bogu! Mamica zlata, Tvojemu spominu se danes klanjajo Tvoj žalujoči soprogi in otroci, ki so Te iskreno ljubili. Mamica zlata, počivaj v miru, naj Ti bo lahka zemljica domača! Nas vse žaluje, ki smo ostali, tolaži ena resnica, da enkrat se zopet vidimo nad zvezdami! Na sedmini za pokojno mamico se je na spodbudo orlovskega člana nabralo za šmarski orlovski odsek 304 krone. Vsem darovalcem naj bode na tem mestu izrečena kar najpristršnejša zahvala. V prvi vrsti gre zahvala vsem sorodnikom, kakor g. Antomu Pečnik, ki je s svojo dobro ženo prvi daroval. Dalje gre zahvala vsem sinovom in hčerkam umrle pokojnice. Ne smemo pa pozabiti na g. cerkovnika šmartinske cerkve, ker je tudi on prispeval precejšnjo svoto. Še enkrat vsem darovalcem v imenu šmarskega orlovskega odseka prisrčna zahvala za Vašo naklonjenost in Vam skupaj prisrčen naš orlovski: Bog živi! — Zdaj boste Vi, gospod urednik in vsi čitatelji menda razumeli gornji naslov. Šmarski orlovski odsek pa je ponosen in si šteje v čast, da sme te naše darovalce imenovati prijateljem šmarskega Orla!

Škofja vas. Sedaj, ko se bližajo občinske volitve, nam naši nasprotniki vedo že povedati za celo kandidatno listo imen, katera bomo vzeli na njo, dasiravno se od naše strani o tem še ni popolnoma nič razmišljalo. Kateri občani pa res pridejo na našo listo, za to se naj naši nasprotniki nič ne brigajo, ker to je naša stvar; gotovo pa je, da jo bomo mi prav lahko sestavili, našim nasprotnikom, zlasti radičevcem, pa je podpis že več uglednih občanov, tudi politično neopredeljenih, odklonilo. Odslej bomo vedno poročali v tem listu, kako se je delalo zadnja leta na občini, poročali bomo popolno resnico, ker drugače je gotovo, da bi naši nasprotniki takoj leteli na sodišče; naroči si ga naj vsak občan, ki želi biti tozadevno podučen. List stane do konca tega leta samo 8 Din.

Vojnik. Naša Kmetijska podružnica ima svoj žitočistilnik pri g. Jakobu Joštu v Okoli Vojnik št. 29. Člani lahko osnažijo vsako množino žita brezplačno, nečlani pa plačajo 1 Din od škafa. Nakup trijara nam je omogočil minister SLS g. dr. Kulovec in tukajšnja posojilnica, za kar jima gre naša zahvala. — Kateri želijo naročiti umetna gnojila za jesensko gnojenje, naj se v kratkem zglasijo pri odboru naše podružnice, ker pozneje se pri manjših naročilih cena zviša in sicer vsled razmeroma večje poštnine.

Celje. Dne 10. oktobra obhaja mnogoč. in zaslužni g. Matija Selič, misijonar pri Sv. Jožefu nad Celjem, 25letnico svojega mašništva. Iskreno častitamo z željo, da zelo priljubljeni gospod obhaja še zlati in diamantni jubilej čil in zdrav!

Laško. Podružnica Sadjarskega društva je sklenila, da bo za najlepše razstavljeno sadje v nedeljo, dne 9. okt., nagradila sadjerejce, člane podružnice, s premijami po 50, 100, 150, 200 in 250 Din. Nečlani, ki bodo razstavili lepo sadje, bodo dobili sadjarsko orodje. Licitacija razstavljenega sadja bo v ponedeljek, dne 10. t. m.

Laško. Kmetijska nadaljevalna šola v Laškem se bo to zimo otvorila, ako se bo priglasilo zadosti kmetijskih mladeničev. Pouk je brezplačen in se bo vršil dvakrat tedensko v dobi od 15. oktobra t. l. do 15. marca 1928. Predavanja s praktičnimi vajami bodo vršili: doktor prava za zakonodajstvo, duhovnik, kmetijski strokovnjaki in živinozdravniki. Mladeniči, ki se želijo poslužiti te izredno ugodne prilike nadaljnjega izobraževanja, naj se nemudoma zglasijo na pristojnih mestih v občini ali pa naravnost pri okr. kmetijskem referentu in pri šolskem upravitelju v Laškem.

Brežice. V nedeljo, ne 9. t. m., se bo v frančiškanski cerkvi blagoslovil novi križev pot. Ob pol desetih se bo v slovesni procesiji križev pot prenesel iz župnišča v samostansko cerkev. Ob desetih se bo slovesno blagoslovil, nato bo slavnostna pridiga, slovesna sv. maša za dobrotnike in darovanje v kritje stroškov. Ker take slovesnosti v Brežicah ni bilo že 163 let, bo obilna udeležba.

Iz zgornjega kozjanskega okraja. Ako vzameš v roko »Slovenskega Gospodarja«, čitaš na vsaki strani o izvršenih volitvah v državnozbornsko skupščino. Minuli so viharji dnevi političnega boja, pa to smo z veseljem prestali, ker je za dobrobit SLS. Kako so se nasprotniki, posebno samostojni agitatorji, trudili, da bi nas politično premagali. Kozjanski Jevšnik, ta večni kandidat samostojne stranke, se je res veliko trudil. Svet se čudi, da je v šmarskem srezu največ samostojnežev na pilštanskem volišču, a kdo je k temu pripomogel? Zagorjani, to samostojno gnezdo nam dela sramoto po celi Sloveniji, kaj bi ne, Bračun in Hrastnik, ta dva prvaka samostojne stranke se trudita in vodita Zagorjane na tako pot. Ako bo šlo tako naprej, bo še Bračun Hrastniku ministriral. Marsikatera občina se je že v Sloveniji spametovala, upamo, da se bo tudi v Zagorju kaj spremenilo, saj se bližajo občinske volitve, takrat pa, Zagorjani, spametujte se! Na svidenje!

Priporočljive knjige.

»Petrovska Mati božja.« Zvezek št. 2. Samozaložba J. Nunčič, Petrovče 1927. Brata Rode in Martinčič, Celje. — Knjižica, ki obsega v osmerki 26 strani, je spisana od kmetke roke. Glavna vsebina je narodna pripovedka o plemiški rodbini baronov Miglio, kojih grob je v Petrovski cerkvi, zlasti o Milivoju Miglio, ki se je proslavil v bojih zoper Turke in ki ga narodna pripovedka spravlja v zvezo s prstanom na roki Marijine podobe Petrovske. Dodane so tri Marijine pesmi, izmed kojih imata dva za vsebino omenjeno narodno pripovedko. Cena knjigi 5 Din. Po pošti se ne pošilja manj kot 10 izvodov.

»Večna knjiga.« Deset govorov o Svetem pismu. Govoril dr. Mihael Opeka. Opekove knjige priporočbe pravzaprav ne potrebujejo. So dovolj preizkušene, vsebina je preizkušena tudi s tem, ker je bila podana v živih besedah pred najboljšim poslušalstvom v Ljubljani. Ta knjiga nudi vse, kar smo se najvažnejšega učili o Svetem pismu v bogoslovju: katere knjige spadajo v zbirko Sv. pisma, kako so nastale, ali jih smejo verniki brati in kako naj jih bero. Dobro bi bilo, da bi pridigarji o Svetem pismu večkrat govorili. Naj pa pride tudi v roke ljudem! Ni draga: 16 Din, s pošto 1.50 Din več. — Ks. Meško.

Naložite denar le pri

**Ljudski posojilnici
v Celju**

registrovani zadrugi z nōomejeno zavēzo

Cankarjeva ulica šte. 4

poleg daykarije (poprej pri „Be
lem volu“), kjer je najbolj varno
naložen in najugodnejše obrestuje

Rentni in invalidni davek
plačuje posojilnica sama

Posojila pō najnižji obrestni meri

**Obleke in perilo kupujte
samo pri**

I. TRPINU v Mariboru

ker tam je res poceni in dobro!

NA NOVO! NA NOVO!

Na novo otvorjena trgovina pletenin

Zenko Hribar

Celje, Slomškov trg 1 (pri farni cerkvi)

priporoča cenj. občinstvu svojo veliko tovarniško zalogo
pletenih izdelkov, kot: **nogavice, rokavice,
pletene perilo, športne telovnike
vseh vrst i. t. d. po dnevni konkurenčni ceni.**

POSTREŽBA PRVOVRSTNA!

NA DEBELO 1050 NA DROBNO

DENAR NALOŽITE

najboljše in najvarnejše

pri

Spodnještajerski ljudski posojilnici

v Mariboru

Stolna ulica 6 r. z. z. o. z. Stolna ulica 6

Obrestuje hranilne vloge

brez odpovedi po 6%

na trimesečno odpoved po 8%

1165 Ustanovljena leta 1859

Klobučarna Lambert Chiba
Celje, Kralja Petra cesta 14

Trgovina klobukov in klobučarskih izdelkov
Prevzema vsake vrste popravila po najnižji
dnevni ceni! — Točna in solidna postrežba!

Najvarneje in najugodnejše se nalaga denar pri pupilarnem zavodu, ki obstoji že 64 let

Celjska mestna hranilnica v Celju, Krekov trg (v lastni palači pri kolodvoru)

Za hranilne vloge jamči še mesto Celje z vsem premoženjem in vso davčno močjo

Prihrankom rojakov v Ameriki, denarju nedoletnih, ki ga vlagajo sodeščina, ter naložbam cerkvenega in obč. denarja, posveča posebno pažnjo.

Hranilnica daje posojila na zemljišča po najnižji obrestni meri. Vse prošnje rešuje brezplačno.

786

Vsi ljudje veliki in majhni

govore o prodaji pri tvrdki
FRANC KOLERIC, Apače

radi prezidave, ker dobo tamkaj po zelo nizkih cenah najboljše blago. 728

PLETENE JOPICE,

sveterje, kapice i.t.d. dobite najboljše in najcenejše tam kjer jih delajo doma, in to je v PLETARNI M. VEZJAK

MARIBOR, VETRINSKA ULICA 17 1247

Krekova posojilnica v Mariboru

reg. zadr. z neomej. zav.
Meljska cesta 10 779

sprejema vloge po najugodnejših obrestih, vezane vloge obrestuje po dogovoru, posojila daje proti sigurnemu dvakratnemu osebnemu poroštvi in na vknjižbo. Somišljeniki, nalagajmo svoje prihranke le v svojih hranilnicah, ki nam nudijo najboljšo varnost.

CIRILOVA KNJIŽNICA

OBSEGA SEDAŠ SLEDEČE ZVEZKE:

1. Dr. Karl Capuder: Naša država (razprodano).
2. Dr. Leopold Léonard: Jugoslovanski Piemont, Din 7.—
3. Dr. Leopold Léonard: Slovenska žena v dobi narodnega preporoda, Din 10.—
4. Moj stric in moj župnik, Din 4.—
5. G. J. Whyte Melville: Gladiatorji, I. del, Din 8.—
6. — II. del, Din 10.—
7. H. G. Wells: Zgodba o nevidnem človeku, Din 7.—
8. B. Orczy: Dušica, I. del, Din 16.—
9. — II. del, Din 25.—, III. del Din 32.—
9. A. Conan Doyle: V libijski puščavi, Din 12.—
10. Arnold Bennett: Živ pokopan, Din 8.—
11. Ilmo Camelli: Izpovedi socialista, Din 16.—
12. E. R. Burroughs: Džungla, I. del, Din 18.—
13. — II. del, Din 14.—
13. Elza Lešnik: »Šumi, šumi Drava...«, Din 5.—
14. Matija Ljubša: Slovenske gorice, (razprodano).
15. Erckmann—Chatrian: Zgodbe napoleonskega vojaka, Din 12.—
16. Antonio Fogazzaro: Mali svet naših očetov, Din 28.—
17. Anton Kosi: Iz otroških ust, Din 8.—
18. Dr. J. Jeraj: Kadar rože cveto, Din 8.50
19. J. F. Cooper: Zadnji Mohikanec, Din 11.—
20. Pavel Keller: Dom, Broš, Din 22.—, vez, Din 35.—
21. Gabriel Majcen: Kratka zgodovina Maribora, Din 20.—

Cunje,

staro železo, baker, medenino, svinec, cink, papir, glaževino, kosti in krojaške odpadke kupim in plačam najboljše.

A. Arbeiter, Maribor, Dravska ulica 15.

Iščem stalne nabiralce in nakupovalce. 1025

Zadružna gospodarska banka d. d.

Podružnica Maribor.

V lastni novozgrajeni palači, Aleksandrova cesta 6, pred francišansko cerkvijo. Izvršuje vse bančne posle najkulantneje. — Najvišje obrestovanje vlog na knjižice in v tekočem računu. Pooblaščen prodajalec srečk državne razredne loterije.

Znižati Vam hočemo stroške za šolske potrebščine!

Največja skrb starišev, ki pošiljajo svoje otroke v šole, je posebno ta, da šolske potrebščine toliko stanejo. — Sklenili smo zato prodajati letos šolske potrebščine kar najceneje kot jih ne dobite v nobeni drugi trgovini ali knjižarni. Poleg tega pa smo vpeljali posebna potrdila za vplačane zneske, na katera bomo tekom meseca junija 1928 izplačali v gotovini 3%, od vpisanega zneska. Dijaštvu bomo na ta način omogočili da prejmejo za potrditniške izdatke nekaj gotovine. Torej kupujte le vsi

v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru, Koroška cesta šte. 5 ali v njeni podružnici Aleksandrova cesta šte. 6.

Tu dobite vse knjige za ljudsko in meščansko šolo, za gimnazijo, realko, učiteljska, trg, akademijo, dalje šolske potrebščine, vseh vrst zvezke, papir, črnila, rdečila, barve, peresa, peresnike, svinčnike, radirke, šestila, risala, ravnila, priložna ravnila, risalne deske, trikotke itd. Kdor hoče kupiti najboljše in najceneje, pa da dobi še 3%, v gotovini povrnjenih, ta bo kupoval letos celo šolsko leto vse šolske potrebščine le

v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru, Koroška c. 5 ali v njeni podružnici Aleksandrova cesta 6.

: Fran Strupi, Celje :

Vam priporoča svojo bogato zalogo steklene in porcelanaste posode, svetilk, ogledal, raznovrstnih šip, lepih okvirov itd. — Prevezoma vsakršna steklarska dela. — Najsolidnejše cene in točna postrežba.

Na drobno in na debelo.

Na drobno in na debelo.

106

Svoje veliko izbrlo damskih klobukov priporoča ponajnižji ceni
Mary Smolnik
modistinja
Celje, Palača Prve hrvatske štedionice.
1024

Orehe

zamenja in kupuje tovarna olja, Maribor, Pod mostom 7. 1291

Priporočam svoje lastne izdelke

kakor kotlje za žganje in za vodo ter perilo, posodo za kuhanje, cevi vseh vrst za tovarne, različne aparate. Izvršujem tudi točno in solidno vsa v mojo stroko spadajoča dela po brezkonkurenčni ceni.

Za kvašenje pšenice uporabljajte suho sredstvo

PORZOL!

Če uporabljate PORZOL točno po navodilu, dosežete enolično, hitro kaljivost ter zdravo, bogato žetev brez snetjavosti.

Za kvašenje rži, ječmena in ovsa uporabljajte mokro sredstvo za kvašenje

HIGOSAN!

PORZOL in HIGOSAN sta po francoskih, nizozemskih, danskih, avstrijskih, rumunskih, čeških in drugih javnih zavodih preizkušeni in priznani sredstva. Omenjeni sredstva sta preizkušeni tudi na ogledni in kontrolni postaji v Topčiderju. Izdelovanje in razpečevanje PORZOLA in HIGOSANA je odobreno po Ministrstvu poljedelstva in vode št. 31863/4.

Zahtevajte cenike in navodila od

1008

„KAŠTEL“ tvornice kemijskih in farmacevtskih izdelkov d.d., KARLOVAC